

DARBININKAS

Vol. LIX. Nr. 21
Gegužė — May 24, 1974

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

15 centų

Savaitės įvykiai Gegužės 13-21

Pašalintos kai kur vyriausybių krizės

Pirmiausia Vokietijoje — Geg. 15 išrinktas naujas prezidentas — Walter Scheel. Rytojaus dieną išrinktas naujas kancleris W. Schmidt. Tarp jo vyriausybės narių nebėra buvusio Brandto "kissingerio" — ministerio Bohr, kuris buvo detente su Maskva ir satelitais planuotojas. Schmidt labiau dėmesį nukreipia į vidaus problemas ir santykius su Europa bei Amerika.

Prancūzijos rinkimai gegužės 19 labiausiai buvo sekami. Nuo jų priklausė, ar Prancūzija pasuks į komunistų pusę. Laimėjo mažu skirtumu 50,7:49,3 proc. nepriklausomų respublikonų pirmininkas d'Estaing. Ministerių pirmininku jis numatęs degaulistų žmogų, nes parlamente jų partija tebėra stipriausia. Laukiama, kad jis gerins santykius su Amerika, o ypačiai jis artimas su Vokietijos naujuoju kancleriu. Prezidento rinkimus pralaimėjęs socialistų-komunistų kandidatas Mitterrand žada organizuotiis parlamento rinkimams 1978.

Portugalijoje taip pat sudaryta civilinė vyriausybė, joje min. pirmininkas vidurio žmogus, užsienio ministeris socialistas, įjungti į vyriausybę ir du komunistai. Pats gen. Spínola gegužės 15 prisiėmė prezidento pareigas. Iš karto dvejoji sunkumai. Viduje — paskelbtas streikas, ir komunistai kelia riaušes, užgrobdami patalpas organizacijų, kurios rėmė buv. vyriausybę. Užsieny — santykiai su Afrikos provincijom. Šeštadienį Londone turi būti pasitarimai tarp Portugalijos ir Gvinėjos. Mozambikas atsakė, kad pasitarimuose tegaliama kalbėti tik apie visišką nepriklausomybę. Iš kariuomenės atleisti per 40 aukštųjų karininkų, kad jie nesiimtų naujo perversmo. Portugalija lieka didelis klausukas, ar iš čia neišeis chaosas ir kitus kraštus.

Australijoje geg. 18 parlamento rinkimus laimėjo darbiečiai, bet mažesniu procentu nei 1972, o min. pirm. Whitlam ir (nukelta į 2 psl.)

MEDICINOS ĮSTAIGŲ VALYMAI LIETUVOJE?

JAMA (Journal of American Medical Assoc.), gautas A.C. dėka, gegužės nr. įdėjo ilgą rašinį "Curious Developments in Lithuania". Lietuvos medicinos institucijos — rašo žurnalas — laikomos vienu iš geriausių Sovietuose. Lietuvos medicinos mokomojo personalo nariams buvo leidžiama išvykti į užsienį, daugiausia JAV, susipažinti su vakarietiškomis metodais. Sovietinėje spaudoje Lietuvos medicinos institucijos rasdavo gero atgarsio.

Bet metai-dveji, kai eilė mokomojo personalo ir ypačiai studentų politiniais sumetimais sustingti. Prieš keletą mėnesių ypačiai skaudžiai paliestas medicinos personalas. Eilė pavardžių, kurios būdavo rusų medicinos žurnaluose, iš puslapių dingio.

1974 kovo mėn. Sovietų sveikatos ministeris Boris V. Petrovskis staiga atvyko į Lietuvą, posėdžiavo su komunistų partija bei vyriausybe, ignoruodamas vadinamą Lietuvos sveikatos ministerį ir medicinos personalo vadovaujančius narius. Jis paskelbė, kad esą, nors kraštas turi kai kurias įžymias institucijas, kaip kardiovaskular operacijų kliniką, vadovaujamą prof. A. Marcinkevičiaus, kuris yra Sovietų Sąjungos aukščiausio sovieto deputatas, kitos medicinos

Amerikos spauda nušviēt aplinkybes, kuriom pasas buvo įteiktas

N. Y. Times gegužės 18 pranešė, kad "vakar Jungtinių Valstybių ambasada Maskvoje įteikė Amerikos pasą Marijai Šulskienei". Priminę Simo bėgimo ir nuteisimo įvykius, kartoję konsolato pareigūno Robert F. Ober žodžius: "Nėra jokio klausimo, kad ji yra ta pati moteris, kuri yra gimusi Brooklyne. Mes radome, kad ji yra Amerikos pilietė, ir mes kovosime už ją su sovietine valdžia, kad ji patektų į Jungtines Valstybes".

Washington Post geg. 18, suminėjęs, kad Šulskienei duotas Amerikos pasas, rašė, kad ji yra 67 metų ir kad į Lietuvą atvyko su tėvais, būdama 7 metų.

Chicago Tribune geg. 18 davė UPI agentūros pranešimą, kuriame sakoma, kad prieš išvykdama iš krašto, Šulskienė turi gauti dar Sovietų išvykimo vizą. Konsolato pareigūnui Robert Ober ji pasakiusi, kad Sovietų neprašiusi dėl "problemų, kurias jai iškelė vietos pareigūnai Lietuvoje". "Ambasada į tai atsižvelgs, — sakė pareigūnas. — Mes pasiryžę jai padėti".

Boston Globe geg. 18 davė savo korespondento Christopher Ogden ilgą pranešimą. Priminė, kad du kartu Šulskienė, kviečiama atsilankyti į Ameriką, prašė Sovietų vizos, bet abudu kartu jos prašymai buvo atmesti.

Po eilės trukdymų jai leista atvykti į ambasadą Maskvoje gegužės 17. Atvykusi į įteikė ambasada savo dokumentus. Laikraštis pakartoja tą patį pareigūno Ober pareiškimą, kad nėra jokio klausimo dėl jos pilietybės ir t.t.

Pr. ir A. Brazinskam gegužės 20 Turkijos vyriausybė pritaikė amnestiją, bylą nutraukė ir paleido iš kalėjimo. Šios dar nepatvirtintos žinios Darbininko redakciją pasiekė gegužės 21 d. 2 val. popiet.

institucijos yra menkesnio lygio nei visoje USSR. Jis ypačiai kritikavo nesugebėjimą suorganizuoti pirmosios pagalbos stočių kaimuose. Kritikavo medicinos vadovus dėl medicinos centrų apsileidimo pramoniniuose rajonuose. Pažadėjo iš pagrindų pertvarkyti administracinę medicinos tarnybos centrą Lietuvoje.

Pagal užsieniečių korespondentų vertinimą Maskva numato valymus, suplanuotus Maskvoje, ne tam, kad pašalintų trūkumus, bet kad visą kraštą sukręstų politiškai. Iš medicinos institucijų turi būti išvalytas disidentinis elementas, kaip anksčiau tai buvo padaryta švietimo, pramonės ir administracijos įstaigose.

Žmonės vėl gyvena baimėje, ir jų nuotaikos nedaug kuo skiriasi nuo Stalino represijos laikų.

Žurnalas daro išvadą: "Rusijos patriotų protesto banga, vadovaujama Solženicyno, Sacharovo ir kitų, konfliktas su žydų mažuma dėl laisvės emigruoti į Izraelį ir antikomunistinė bei antirusiška opozicija smurtu prisijungtuose rytų ir šiaurės Europos kraštuose sukėlė žiaurias represijas. Represijų padarinius skaudžiai pajuto ir nepolitinės medicininės institucijos Lietuvoje".

Toliau korespondentas aprašo istoriją jos sūnaus — 44 metų, kuris dabar yra priverčiamųjų darbų stovykloje Uralo kalnuose. Pareigūnas sakė, kad ambasada ištirs, ar jos sūnus yra taip pat Amerikos pilietis. Bet pirmiausia tą klausimą tirs ir spres Washingtonas.

Šulskienė atvyko prie ambasados, lydima savo draugo maskviškio, kuris rūpinosi jos reikalais, ir ambasados pareigūnas išėjo į gatvę ir įsivedė į ambasadą pro sargybinių, kuris dabar nebetrukdė.

Kudirkos motina Amerikos ambasadoje

Marija Šulskienė nekalba angliškai, nemoka nei rusiškai. Ji tekalba lietuviškai. Ambasadoje teko susirodyti daugiau ženkla, nes ambasadoje nėra nė vieno kalbančio lietuviškai. Iš ambasados M. Šulskienei buvo leista paskambinti į Ameriką savo vienai pažįstamai. Per telefoną ji skundėsi, kad slaptoji policija ją persekioja jau visa savaitę. Šiame telefono pokalby dalyvavo ir Amerikos ambasados konsulas. Iš telefono pokalbio aiškėjo, kad Šulskienė baiminasi grįžti atgal į Griškabūdį ir laukti, ar Sovietai duos jai išvykimo vizą. Amerikos konsulas įtikino ją grįžti ir laukti.

Pagalba iš Amerikos

"Americans for Simas" ir "Seamen's Education Federation", sužinoję apie sunkią Kudirkos motinos padėtį ambasadoje, pasiūlytino, kad Valstybės departamentas nenusiuntė lietuviškai kalbančio asmens iš Amerikos diplomatinės tarnybos pasikalbėti su Šulskiene. Abi šios organizacijos prieš mėnesį buvo kreipusios į Valstybės departamentą, kad toks žmogus būtų nusiųstas tuo metu, kai ji atvyks į ambasadą. Net buvo pasiūlytas asmuo šiai misijai.

Šiai idėjai tvirtai pritarė senatoriai Percy ir Javits ir kongresmanas Hanrahanas. Valstybės departamentui pareigūnai tikino, kad tokio asmens nereikės ir kad jie ras būdą su ja susikalbėti. Deja, taip neįvyko. AFS ir SEF tuoju susirio su kongresmanu Hanrahanu ir senatoriais Percy ir Javits, kurie taip pat pasiūlytino departamentui elgesius. Kongresmanas Hanrahanas tą pat dieną sušaukė spaudos konferenciją Washingtono. Jo ko-

mentarai buvo perduoti per radiją šeštadienio rytą ir per televiziją Washingtono.

SEF ir AFS pasiuntė telegramas Amerikos ambasadoriui Maskvoje Walter Stoessel, prašydami nepaleisti Šulskienės iš amerikiečių globos, kol atvyks patikimas vertėjas.

A. Gečys skambino į Maskvą

Algimantas Gečys, JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas, penktadienį skambino į Amerikos ambasadą Maskvoje paklausti dėl Marijos Šulskienės. Kalbėjo su Amerikos konsulu Leonard Willens, kuris painformavo, kad Marija Šulskienė laikinai grįžo į Lietuvą ir kad Amerikos valdžia bandys jai gauti leidimą išvykti į Ameriką.

Daiva Kezienė Washingtono

Gegužės 16 Daiva Kezienė, JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos narė ir Americans for Simas pirmininkė, lankėsi Washingtono, kalbėdama su kongresmanu Hanrahanu, senatorium Charles Percy ir senatoriaus Javits vyriausiu patarėju Winslow Wheeler. Taip pat su LB kv patarėju prie Valstybės departamento Algimantu Gurecku, kalbėdama su Valstybės departamento pareigūnais, kurie rūpinasi Kudirkų reikalu.

Pokalbį su sen. Percy perdavė Laisvės Žibury. Senatorius pareiškė, kad Kudirkos šuolis į laisvę yra tarptautinės reikšmės, nes tai pavyzdys, kaip Baltijos tautos trokšta atsikratyti svetimų įtakos. Minėjo savo pastangas Kudirkos ir jo motinos reikalu, kreipdamasis į Sovietų ambasadorių Washingtono ir partipindamas rezoliuciją senate Simo išlaisvinimo reikalu. Jis pažadėjo rūpintis ir toliau, kad Kudirkos motina atvyktų ir jos sūnus būtų išlaisvintas. Abu juos jis priimsiąs asmeniškai Washingtono.

Kongresmanas Hanrahanas kalbėjo, kad paaiškėjus, jog Kudirkos motina yra Amerikos pilietė, pirmiausia tenka rūpintis jos atvykimu į Ameriką. Jis taip pat reikalauja, kad užsieniečių reikalų komitetas iš naujo imtųsi Kudirkos bylos investigacijos, nes pirmoji investigacija, kuriai vadovavo kongresmanas Wayne Hays, jau nebetiksli dėl to, kad tuo metu nebuvo žinoma, jog Kudirka turi teisę į Amerikos pilietybę.

IŠ PRAEITIES, IKI BUVO GAUTAS AMERIKOS PASAS KUDIRKOS MOTINA

PAKVIESTA, BET SOVIETAİ NELEIDO

Los Angeles Times (gautas V.P. dėka) geg. 10 pakartojo AP agentūros žinią apie Simo Kudirkos motinos Marijos Šulskienės pastangas nuvykti į Amerikos ambasadą Maskvoje. Vilniuje ją sulaukė ir toliau neleido.

AP priduria, kad Sovietų vyriausybė 1968 konsularinėje sutartyje su Jungtinėmis Valstybėmis pasižadėjo "jokiu būdu netrukdyti... priėjimo prie J.V. konsularinių įstaigų" ir garantavo, "kad J.V. konsulariniai pareigūnai gali vykdyti savo pareigas", įskaitant ir J.V. piliečių registraciją.

"Washingtono Valstybės de-

partamento spaudos pareigūnas Paul Hare ketvirtadienį patvirtino, kad nustatyta, jog Marija Kudirka yra gimusi Brooklyne ir dėl to turi teisę būti J.V. piliečiu.

"Hare taip pat patvirtino, kad ambasada pakvietė ją susitikti su J.V. pareigūnais jai patogiu būdu.

"Jei ji įrodys savo identifikumą... ambasada yra įgaliota išduoti jai J.V. pasą", sakė Hare.

"Jei ji nepasirodys dėl vienos ar kitos priežasties, sakė jis korespondentam, — mes susisieksime su ja".

-o-

SOVIETAİ KONTROLIAVO AMBASADOS PASIKALBĖJIMĄ TELEFONU DĖL KUDIRKOS MOTINOS

Chicago Tribune (gautas J.M. ir D.T. dėka), vienas iš didžiausių dienraščių, geg. 10 paskelbė savo korespondento Michael McGuire iš Maskvos pranešimą. Jame daugiau smulkmenų iš pareiškimo Kovalev, kuris Kudirkos motinos reikalą rūpinosi Maskvoje.

Kovalevas pareiškė, kad Šulskienei neleido atvykti į Maskvą. Tą pat patvirtino Amerikos ambasados pareigūnai ir pranešė, kad konsolato pareigūnas vyks į Griškabūdį, kur Šulskienė gyvena, jeigu neleis jai keliauti į Maskvą.

Kovalevas pareiškė, kad ir jam kovo 26 uniformuotas policininkas neleido į Amerikos ambasadą. "Tai yra Sovietų Sąjungos vidaus reikalas, ir jis nieko bendro neturi su Amerikos ambasada", sakė jam policininkas.

Tada Kovalevas paskambino į konsulatą ir susitarė kitą dieną susitikti su konsolato pareigūnu gatvėje. Tačiau sovietų policijos kapitonas Kovalevą suėmė, kai jis vyko į susitikimo vietą. Nugabeno jį į nuovadą, kur slaptosios policijos pareigūnėginimas įteikti į J.V. konsulatą — "buvo nepadorus".

HANRAHANO VEIKLA IR PAREIŠKIMAI KUDIRKŲ REIKALU

Chicago Tribune (gautas D.T. dėka) geg. 13 skelbė savo korespondento Arthur Siddon pranešimą iš Washingtono, kad kongresmanas Robert Hanrahan Kudirkos reikalu darbuojasi jau 18 mėnesių, bendradarbiaudamas su Valstybės departamentu ir lietuvių grupėm.

Hanrahanas pristatė Valstybės departamentui dar vasario mėn. krikšto metrikus iš Anglij Karalienės bažnyčios, kad ji gimusi 1906 rugsėjo 28, pakrikštyta 1906 rugsėjo 29.

"Jei Mrs. Šulskienė yra Amerikos pilietė — ir aš manau, kad tam įrodymai yra pakan-

kami, — tai patal Nationality Act 205 skyrių Kudirka yra taip pat pilietis ir tokis jis buvo tuo metu, kai mėgino pabėgti", sakė Hanrahanas.

Valstybės departamentas sutiko su Hanrahanu, bet pabrėžė, kad Kudirkos klausimas turi būti svarstomas skyrium nuo jo motinos klausimo.

Jei Kudirka norės būti J.V. piliečiu, jis turės įrodyti du dalykus. Pirmą, jis turės įrodyti, kad jis yra Marijos Šulskienės sūnus, ir antrą — kad jis yra gimęs pavainikiu, kaip tvirtinama.

Gimimo nelegalumas yra svarbus, nes McCarran-Walker Act reikalauja, kad Amerikos piliečių kūdikis, gimęs užsieny, grįžtų į šį kraštą, jei jis yra įteisintas svetimos pilietybės žmogaus vedybų keliu.

Tarp dokumentų, kuriuos Šulskienė numato pristatyti Amerikos ambasadai, yra tokie, kurie rodo, kad ji nebuvo išteikėjusi dar eilę metų Kudirkai gimus 1929 ir Kudirkai pasiliko motinos pavardę, kaip teigia Hanrahanas.

Hanrahanas, kuris metų pradžioje pateikė Kongresui rezoliuciją, kad Sovietai būtų raginami paleisti Kudirką iš kalėjimo, sako, jog Sovietai turėtų išleisti į šį kraštą abudu — Kudirką ir jo motiną.

Tačiau Valstybės departamento pareigūnai sako, kad net, jei Sovietai pripažintų Kudirką Amerikos piliečiu, tai tas dar nereikštų, kad jie paleis jį iš kalėjimo.

Kudirka, 35, buvo nuteistas 10 metų sunkių darbų 1971 už kriminalinius nusikaltimus, baigia korespondentas.

Prezidento A. A. Smetonos minėjimo rengėjai ir programos dalyviai. Iš k. M. Razgaitis, P. Mačiulaitis, dr. A. Škėrys, A. Prižgintas, S. Abraitienė, R. Budrienė, J. Simutienė, M. Valušienė (velionies prezidento duklė), D. Mongirdaitė, A. Smetona, V. Abraitis, E. Čekienė, A. Simutis, dr. A. Butkus, J. Sirusas, K. Bačauskas, J. Bagdonas. Nuotr. R. Kisieliaus.

Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 8

MOKYTOJAI PRIVERTĘ
VAIKUS MELUOTI

1972 liepos mėnesį Salų klebonas kun. Petras Nykštus buvo apkaltintas, kad ruošęs vaikus pirmajai komunijai. 1972.VIII.24 P. Nykštus Rokiškio rajono Vykdomojo komiteto administracinės komisijos buvo nubaustas 50 rb. bauda. Žemiau pateikiame keletą pareiškimų, liudijančių apie mokytojų ir įvairių pareigūnų sauvėlę tikinčiųjų atžvilgiu.

Kaišiadorių ir Panevėžio
Vyskupijų Valdytojui Rokiškio
raj., Salų parapijos tikinčiųjų
Pareiškimas

Gerb. Valdytojau, mes, katalikai, gerai žinome ir, skaitydami tarybinę spaudą, randame parašyta, kad neteisingai užpuldinėti ir įžeidinėti žmogaus negalima. Kas taip padaro, tuos baudžia. Tarybiniai įstatymai mums, tikintiesiems, duoda visišką laisvę sąžinės ir tikėjimo dalykuose. Tai kodėl Salų mokytoja Didžgalvienė, mokyklos direktorius Augulis, Salų techniko direktorius Steponavičius, apylinkės pirmininkė Raugalienė visai nekaltai užpuolė mūsų kleboną ir apkaltino, kad klebonas mūsų vaikus mokė bažnyčioje. Mokytoja Didžgalvienė ir apylinkės pirmininkė Raugalienė Gradedko dukterį net namo parvarė. Mokytoja jai pasakė, kad vaikams negalima eiti į bažnyčią. Ta mergaitė, išsigandusi, ir parbėgo namo, bažnyčioje paliko net knygą, bijojo prie mokytojos jos pasiimti.

Salų mokyklos direktorius Augulis, ūkio techniko direktorius Steponavičius, apylinkės pirmininkė Raugalienė važinėjo net į namus pas vaikus, kurie eina bažnyčion. Direktorius Augulis, pasiėmęs vaikus be tėvų žinios, tik esant pirmininkei ir techniko direktoriui, liepė rašyti prieš kleboną, ir vaikai nusigandę rašė taip, ką jiems Augulis diktavo. Kai mes, tėvai, sužinojome, kad mokytojai neteisingai padarė, tai vaikų paklausė, ką jūs rašėt ir kam taip rašėt, kaip nebuvo, tada vaikai pasakė: "Nežinom — ką direktorius sakė, tą ir rašėm. Bijojom direktoriaus, kad nebartų". O dviem vaikam tai padavė jau net ir parašytą laišką prieš kleboną, vaikam liepė tik pasirašyti, tie, bijodami mokytojų, ir pasirašė. Tai kaip taip neteisingai mokytojai gali daryti? Vaikams diktuoja ir liepia rašyti jų žodžius, paskui paėmė iš vaikų tuos raštus padavė prieš kleboną į Rokiškio rajoną skundą, kad klebonas mūsų vaikus mokė, o rajonas tiki tuo neteisingu mokytojų skundu ir kelia klebonui bylą.

Savo vaikus mes patys tėvai išmokėm visą katekizmą ir poterius, o kai vaikai išmoko, tada mes ėjom pas kleboną ir prašėm jo, kad patikrintų, paklaustų mūsų vaikus, kaip jie moka, ar jau galima juos leisti

išpažinties ir prie šv. Komunijos. Jau parašėm rajonan ir Vilniui Religijų reikalų tarybos įgaliotiniui, kad mes patys tėvai kiekvienas savo vaikus išmokėm, bet mumis, tėvais, kurie patys savo vaikus mokėm, netiki ir klebonui kelia bylą. Tie tėvai, kurių vaikai mokytojam liepiant rašė prieš kleboną, antrą kartą rašė rajonan, kaip yra, ir prašė mokytojus sudrausti, bet vistiek yra tas pats.

Mokytoja Didžgalvienė net suskaičiavo, kiek bažnyčioje yra vaikų ir kiek suaugusių žmonių. Ir koks jai reikalas taip daryti ir kodėl ji kišasi prie bažnyčios? Direktorius Augulis pasakė, kad ji, Didžgalvienė, privertė taip daryti. Keista, kad direktorių priverčia mokytoja. O kas mokytoją Didžgalvienę privertė landžioti po bažnyčią ir bažnyčioje "tvarką" daryti?

TĖVŲ SKUNDAI RELIGIJŲ REIKALŲ
ĮGALIOTINIUI

1973.VIII.27 dešimt Salų parapijiečių pasiuntė panašų pareiškimą Religijų reikalų tarybos įgaliotiniui K. Tumėnui. Pareiškimas baigiamas prašymu: "Prašome Jus, įgaliotini, neleisti mokytojai Didžgalvienėi ir direktoriui Auguliui užpuldinėti mūsų vaikus už ėjimą į bažnyčią, ne tik bažnyčioje, bet ir mokykloje, nes vaikai bijo mokytojų, kad nebartų ir nebaustų. Kitaip negalėsime vaikų leisti į Salų mokyklą".

Tikintieji, gindami savo vaikus nuo terorizavimo ir parapijos kleboną, parašė eilę pareiškimų rajono ir Religijų reikalų tarybos pareigūnams.

Albinas Jakubonis Religijų reikalų tarybos įgaliotiniui rašė:

"Salų mokyklos direktorius, man esant darbe, žmonai sergant, atvažiavęs į namus, išskvietė dukterį į kitą kambarį ir liepė rašyti prieš kleboną. Direktorius diktavo, o dukterė rašė jo žodžius. Todėl prašau laikyti negaliojančiu, ką mano dukterė parašė prieš kleboną".

Petrulienė rašė: "Poterių ir visą katekizmą išmokiau aš pati... Mes turime teisę į vaikus ir jie eina ten, kur mes juos vedam. Mes turime ir tikėjimo laisvę eiti į bažnyčią, bet kodėl mokytojai neleidžia, saugo, kas eina į bažnyčią? Kunigai neina į mokyklą ir nevaiako iš jos vaikų..."

Panašius skundus įvairioms įstaigoms rašė ir Stasys Gradedkas, Elena Matkienė, Zosė Didžgalvienė ir kt. tikintieji. Visi jie skundėsi, kad jų vaikai yra persekiojami, kad mokytojai kišasi ne į savo sritį ir kad klebonui neteisčiai keliama byla, nes vaikus mokė jie patys, o klebonas tik egzaminavęs.

Apie tai, kaip tikintieji vyko į kun. P. Nykščiaus teismą, kaip juos Rokiškio rajono Vykdomojo komiteto pirmininkas

Jei mokytojai turi teisę eiti bažnyčion tikrinti, kas bažnyčioje daroma, skaičiuoti, kiek bažnyčioje yra žmonių ir vaikų, tai, Valdytojau, gal jau ir kunigai pradės eiti mokyklon? Salų mokytojai jau eina bažnyčion ir rūpinasi mūsų vaikų religiniais reikalais. Jei kunigai negali eiti mokyklon, tai nesutinkam, kad Salų mokytojai kištųsi į mūsų sąžinės reikalus.

Gerbiamas Valdytojau, padėkite mums, katalikams tėvams, kad dėl mūsų vaikų klebonas nebūtų neteisingai apkaltintas ir nubaustas, kad mokė mūsų vaikus. Mes, tėvai, geriau žinom už mokytojus, kas išmokė mūsų vaikus. Mokytojai ir mus, tėvus, kaltina, kad neturim teisės savo vaikus vesti bažnyčion.

Jeigu, Valdytojau, šiame reikale negalit mums padėti, tai prašom pranešti, kur mes turim kreiptis. Religijų reikalų tarybos įgaliotiniui dar kartą pareiškimą parašėm ir siųsim.

Salos, 1972.VII.27.

Vaikų tėvai: 10 parašų

išbarė, Salų tikintieji painformavo Kaišiadorių ir Panevėžio vyskupijų Valdytoją ir Religijų reikalų tarybos įgaliotinį.

Elena Neniškaitė, gyv. Urlių kaime, rašė K. Tumėnui:

"1972 rugpjūčio 24 važinau į Rokiškio liaudies teismą pažiūrėti, kaip Salų mokytojai teis mūsų kleboną. Kartu su manimi važiovo ir Julė Dambrauskaitė. Teisme mums pasa-

Savaitės įvykiai

(atkelta iš 1 psl.)

buvo paleidęs parlamentą, kad laimėtų aiškesnę daugumą. Pralaimėjo Whitlam ir referendumui pateiktus keturis klausimus. Tai jo poziciją silpnina, o stiprina liberalų.

Amerikoje vyriausybės krizė tebesitęsia. Kongresas ir ypatin-gasis tarybos reikalauja vis daugiau įrašų. Baltieji Rūmai atsisakė jų daugiau duoti. Įvykiai rieda į nepasitikėjimo procedūros eigą. Nutilo balsai už prezidento pasitraukimą. Demokratai nenori pasitraukimo, nes tada Watergate nusotos buvęs argumentas rinkimų kovoje. Bet pats prezidentas nenori pasitraukti, nes tai reikštų prisipažinimą nesugebėjus valdyti, o gal ir kaltės prisiėmimą. Demokratai pasiryžę taisyti klausimą iki rinkimų.

Sustiprėjo teroras
ir tyla dėl jo

Viduriniuose rytuose ėjo teroras po teroro. Geg. 15 palestiniečiai teroristai prie Libano pasienio Izraelio teritorijoje Maalot miestely išžudė 25 ir patys žuvo, kai Izraelis nepalei-

kė, kad klebonas teisiamas rajone, bet mūsų ten neleis, uždaras posėdis. Tada ėjom pas rajono pirmininką paklausti, už ką kleboną teisia ir kodėl liudininkų nešaukia, kodėl tiki vienais mokytojais. Pirmininkas nieko neatsakė į mūsų klausimą, tik piktai išbarė kleboną ir pasakė išeiti. Tada mes pasakėm, kad esam tikinčios ir norim žinoti, už ką mūsų kleboną teisia. Pirmininkas nieko neatsakė į mūsų klausimą, tik piktai užriko ant mūsų: "Visi chuliganai ir yra iš tikinčiųjų žmonių!" Toks rajono pirminko pasakymas mane labai skaudžiai įžeidė. Tokio skaudaus įžeidimo savo gyvenime dar negirdėjau. Nesuprantu, kodėl taip yra Salose. Galvojau, kad mokytoja Didžgalvienė ir direktorius Augulis sauvailia užuolindinėdami vaikus ir tuo pačiu tikinčius žmones, o čia tą patį daro ir rajono pirmininkas. Ar teisingai padarė mokytoja Didžgalvienė ir direktorius Augulis, kurie tiek daug tikinčiųjų įžeidė ir papiktino. Jie vaikšto išklė galvas ir tikintiesiems žmonėms "garbingą" chuligano vardą teikia. O už tą vardą mes, tikintys žmonės, ar galime pasakyti aciu?"

Julija Dambrauskaitė savo pareiškime K. Tumėnui rašė: "Rajone pasakė, kad kleboną reikia bausti. O kas mokytoją Didžgalvienę ir direktorių Augulį nubaus? ... Įgaliotini, aš visą gyvenimą esu tikinti, net 7 metus tarnavau buožėm, ten man teko visko matyti ir girdėti, bet buožės man tokių žodžių nepasakė, kaip pirminkas pasakė". (Elta)

do iš kalėjimų suimtų arabų teroristų. Rytoriaus dieną ir kitom dienom iš lėktuvų ir laivų Izraelis išžudė Libane pasienio gyventojus, kurie skaičiuojami šimtais.

Būdinga, kad Libanas nesi-kreipė į Saugumo tarybą dėl Izraelio teroro. Atkalbino nuo to Amerikos ir Europos atstovai, kad nepakenktų derybom.

Tose derybose tarp Izraelio ir Sirijos Kissingeris praleido 3 savaites. Skelbiama, kad jo siūlymai jau abiem pusėm priimtini — kaip kompromisas. Esą Sirijos reikalaujamas Quneitra miestas įeis į neutralią zoną, kurioje bus J. Tautų kariuomenė, į Izraelio okupuotą teritoriją galėsią grįžti Sirijos gyventojai. Bet klausimas galutinai bus sutariamas Ženevoje.

Airijos sostinė taip pat sukrėtė gegužės 17 teroras — nuo bombų žuvo 28, sužeistų 130. Tai didžiausios aukos per 5 kovos metus šiaurės Airijoje.

Indija sujaudimo tolimus ir artimus kaimynus geg. 18 su-sprogdindama atominę bombą. Sovietai pažiūrėjo į tai palankiai, Amerika su nepasitenkini-mu, Japonija su protestu. Keliamas klausimas, ar verta Indijai duoti toliau tiek ūkinės pagalbos, kiek iki šiol.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

Atleisti iš darbo
— už ką?

Iš darbo atleistos: B. Papkevičiūtė, pedagoginių mokslų kandidatė; D. Gaillūnaitė, pedagogė; E. Šliauskaitė, Vilniaus universiteto vyr. laborantė. Visos trys kaltinamos priklausančios katalikų vienuolynui.

1973 į kunigų seminariją buvo priimta 12 kandidatų — rekordinis skaičius pastaraisiais laikais.

Tikintieji jaunuoliai (Šiauliai) 1973 gegužės 19 ant savo pečių nunešė kryžių į vadinamą "Kryžių Kalną". Už tai M. Jurevičius, E. Mištautas, B. Ivanovas keliskart buvo šiurkščiausiai apklausinėjami. B. Ivanovas atleistas iš muzikos mokyklos.

Pastebima, kad sovietų administracijos valdininkai grasina patraukti kriminalinėn atsakomybėn kai kuriuos kunigus, kaip sąžinės laisvės gynimo judėjimo Lietuvoje organizatorius. (E)

SPARTA — Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Bafry Dr. E. Northport, N. Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

J. B. SHALINS-ŠALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N. Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JŌSEPH GARSZVA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS, 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N. Y. 11211; ST 2-5043.

TAISOM RADIO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotos ir paprastos. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuvius. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N. Y. 11227 (2 blokai nuo Woodhaven Blvd.).

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, 426 Lafayette St., Newark, N. J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ siuntinių įstaiga atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Didelis prekių pasirinkimas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas — 94-08 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. 11421. Telef. 441-4712

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Andraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų padavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. 11421; VI 7-4477

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N. Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N. Y. 11368. Telef. 779-5156.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by — SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 Orchard St. New York, N.Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Uželkite ir įsitikinsite!

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454—9527; vakare: 835-4149. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

Geriausios medžiagos gaunamos pigia kaina ypač siuntiniam į Lietuvą.
(Polyester-Knits yardas 2.50, Arnel Jersey jardas 89 c.)

AMERICAN FABRICS
55-35 Myrtle Ave. (Putnam kampas)
Ridgewood, N. Y. 11227 Tel. 456-5046
(Traukinio stotis Wyckoff, Autobusas Putnam)
Kam pirkti iš svetimų, jei gaunam pas savus
Monika Macežinskaitė, sav.

Lietuviško stiliaus paminklų sukuriami ir veltui pristatomi į visas kapines New York, New Jersey ir Connecticut valstijose

Fasolino
Memorials CO.

66-86 80th Street (prieš St. John's kapines)
Middle Village, N. Y. Queens, N. Y. 11379
(212) DAVenport 6-3150

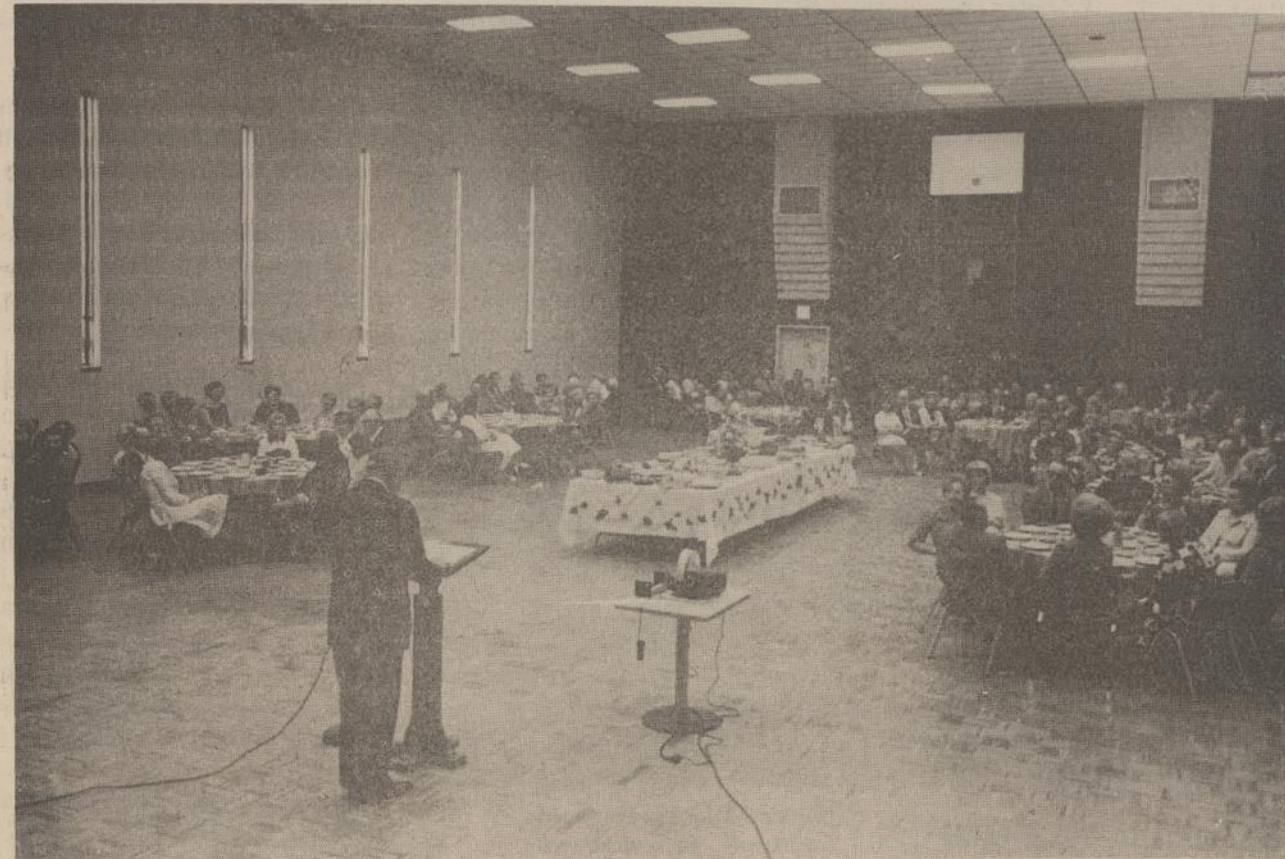
— Tai yra mūsų vienintelė vieta —
Gausi parodų salė

Lietuviška
KELIONIŲ
AGENTŪRA
VYTIS
Romas Kezys, Pres.

2129 Knapp St., Brooklyn, N. Y. 11229 — Tel. 769-3300

- Paskutinės informacijos apie žemiausias kainas
- Kelionės į visus pasaulio kontinentus
- Lietuvių grupinės kelionės atostogų metu

Patarnaujama visuose kelionių reikaluose:	Specialios nuolaidos:
LĖKTUVAI	INDIVIDAMS (ekskursiniais bilietais)
VIEŠBUČIAI	GRUPĖMS
LAIVAI (Cruises)	JAUNIMUI
AUTOBUSAI įdomių vietų lankymas	SEIMOMS
TRAUKINIAI	

Atvėlykio popietėje, kurią suruošė LMKF New Yorko klubas balandžio 21 Kultūros Židinyje, paskaitą skaito inž. dr. J. Gimbutas, Lituanistinio Instituto pirmininkas. Nuotr. L. Tamošaitis

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

Editorial Office 827-1352. Business Office 827-1351.

THE WORKER by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIASSecond class postage paid at Brooklyn, N. Y. Post Office
Published weekly

Subscription per year — \$10.00. Single Copy 15 cents.

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuostata. Nenaudoti straipsniai saugomi ir nrozinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Tai įvyko Kalantos savaitės metu

R. Kalantos savaitė praėjo, bet jo vardas buvo dabar mažiau minimas kaip jo pirmatako Simo Kudirkos, kuris kaip tik šią savaitę vėl atgijo amerikiečių spaudoje. Atgijo ryšium su jo motinos pripažinimu Amerikos piliete ir jai Amerikos paso įteikimu.

Ši nepaprasta istorija aprašyta pirmame puslapy. Bet čia tenka ją vertinti kaip vieną žingsnį teisingumo ir žmoniškumo linkme. Žingsnį kovoje tarp dvejopų jėgų: laisvės ir prievartos.

Reikia atiduoti pagarbą pirmiausia Daivai Kezienei, kuri nuo pat pradžios Kudirkos tragediją paėmė į širdį ir, kaip "Americans for Simas" pirmininkė, kaip LB Visuomeninių reikalų tarybos narė, su atkakliu veržlumu vadovavo šiai kovai už Simo laisvę, už jo motinos teises. Pagarba už sugebėjimą uždegti tuo reikalu kongresmaną Hanrahana, senatorius Percy, Javits ir kitus kongreso narius.

Pagarba priklauso jiems, kad Kongrese žmogaus laisvės reikalas, Simui padarytos neteisybės atitaisymas buvo sutiktas kaip didesnė vertybė nei žuvies prekyba, naftos ir dujų iliuzijos.

Pasidžiaugti galima, kad ši jėga už žmogaus laisvę, už teisingumo atstatymą pasirodė gyva, paveiki. Kad tik ji ištesėtų iki galo!

Kudirkos motinos byla parodė amerikiečiams ir antros jėgos ženklus — tos jėgos, kuri vartoja smurtą, klastą; kuri laužo sutartis, tvykdydama jas tiek, kiek jai naudinga.

Spaudai buvo proga atkreipti dėmesį, kad konsularinė sutartis tarp Amerikos ir Sovietų garantuoja laisvą priėjimą prie Amerikos ir Sovietų garantuoja laisvą priėjimą prie Amerikos ambasados ar konsulato. Kudirkos moti-

nos ir jos tarpininko įvykiai įtikino, kad Sovietai lengvai sutartį laužo — einančius į ambasadą nepraleidžia ar net suima. Ne tik pastebėjo. Kada buvęs Amerikos komunistas po 17 metų buvimo Sovietuose panoro užteiti į ambasadą prašytis grąžinamas ir buvo dėl to suimtas, ambasada jau formaliai pareiškė Sovietam protestą.

Murray Seeger, Los Angeles Times korespondentas, iš Maskvos rašė, kad "tarp Kremliaus ir Baltųjų Rūmų politinis detente maža kiek pakeitė šalies karo atmosferą santykiuose su sovietiniais pareigūnais". Naujasis ambasadorius Stoessel, atvykęs į ambasadą, buvo nustebintas: asmenų sąrašė, kurį ambasada buvo pateikęs, kad išleisti į Ameriką, jis rado daug tų pačių pavardžių, kurios buvo įrašytos dar prieš 15 metų, kada jis buvo čia žemesnio rango pareigose. Tarp jų Seeger priminė ir "vieną moterį iš Lietuvos, kuri 30 metų stengėsi išvykti į Jungtines Valstybes, kur ji buvo gimusi".

Stoessel, kaip sako Seeger, susidūręs su faktu, kad "paskutinėm savaitėm sovietų agentai sustiprino sargybas prie ambasados ir fiziškai atitveria sovietinius piliečius nuo įėjimo į ambasadą".

Ir taip dedas po to, kai kalbama apie detente; kai pasirašyta konsularinė sutartis!

Kodėl taip Sovietai nepalengvina sutarties vykdymo?

Seeger sako, kad "ambasados pareigūnai spaudžia rusus išspręsti kai kuriuos mažus klausimus, kurie apsunkina kasdienes santykius tarp dviejų kraštų, bet susilaukia mažai paramos iš Baltųjų Rūmų ar Valstybės sekretoriaus Henry Kissingerio".

(Taša iš praeito nr.)

New Yorkas, būdamas 1000 mylių arčiau Europos, sudaro palankesnes sąlygas siuntiniam į Europos kraštus. Iš čia yra pigiausias siuntimas naudotų drabužių siuntų į Suvalkų trikampį, nes čia siunčiama ne paštu, todėl atsieina beveik per pusę pigiau. Tie ir daugelis kitų svarbių samprotavimų nulėmė, kad Balfio centro valdyba atsidūrė New Yorke. 1947 nusipirko už 9,879 dol. namus 105 Grand St., Brooklyne. Juos atremontavo ir pritaikė savo reikalui. Tuo daug sutaupyta, nes, savų namų neturint, raštinės ir sandėlio nuomai buvo išleidžiama apie 4,800 dol. metams.

Šiose sąlygose Balfas sugebėjo sėkmingai apvaldyti sunkiausius uždavinius, kuriuos iškėlė lietuvių tremtinių šalpa, jaunimo mokslinimas ir tremtinių įkurdinimas. Brolių amerikiečių ir Balfio atlikti darbai tremtiniam gelbėti turi istorinės reikšmės.

Organizaciniu atžvilgiu Balfas tvarkėsi, galima sakyti, pavyzdinčiai. Kan. J. B. Končius išbuvo pirmininku 20 metų (1944-1964), jo įpėdiniu tapo kun. V. Martinkus (1964-72), kuris jau prieš tai 6 metus (1958-64) buvo Balfio direktorius.

Balfio veikla vyko patenkinamai. Tačiau atsirado grupelė žmonių, kuri per fas ir nefas veržėsi į nukelti į Chicago. 1972 Detroito seimas nutarė tai padaryti. Tame seime buvo išrinkta ir nauja Balfio centro valdyba. New Yorko 100 Balfio skyrius

MILIJONAI ARTIMUI ŠELPTI
Balfui trisdešimt metų

valdyba, patyrus, kad Detroito seimas buvo sušauktas nepaisant statuto, iškėlė bylą Amerikos teisme naujai išrinktai ir senajai Balfio centro valdybom ir prašė išskelimą sustabdyti. Byla iš esmės nebuvo spęsta. Po ilgo tarysoms, teismui tarpininkaujant, 1973 birželio 4-5 šaly susitarė. Byla buvo sustabdyta. Privalėjo būti sušauktas nepaprastas Balfio seimas 1973 lapkričio 10 Clevelande.

Visuomenė buvo nustebusi, kad byla iškelta Amerikos teisme. Tačiau garbės teismo Balfas, kaip inkorporuota organizacija, neturi ir negali turėti. "Tad liko vienintelis ir nemalonus kelias kreiptis į amerikietišką teismą, nes Balfas, kaip inkorporuota ne pelno organizacija, yra amerikiečių įstaigų prižiūrimas." Taip aiškinasi ir teisinasi 100 Balfio skyrius.

Kitas niekuo šiose sąlygose nepateisinamas veiksmas yra suaukotų šalpų pinigų eikvojimas advokatui atlyginti. Rodos, tam reikalui 100 skyrius išleido apie 250 dol., o naujoji Balfio centro valdyba Chicago — daugiau kaip 4000 dol. Naujoji centro valdyba pačioj bylos pradžioj buvo įspėta, kad galimas kompromisas, tik reikia atvykti ir tartis. Į tai nebuvo atsiliepta.

Balfio direktorių suvažiavimas posėdžio metu. Suvažiavimas įvyko balandžio 27 Chicagoje. Iš 33-jų balsavimo teisę turinčių dalyvavo 32. Tai gausiausias direktorių suvažiavimas. Nuotr. V. Noreikos

Dar lieka trumpai pakalbėti apie New Yorko Balfio skyrius, ypač 100 skyrių Brooklyne. Jis pradėjo veikti 1945. Jo organizatoriai buvo Salomėja Čerienė-Mulks, Kazys Pakštas, Vytautas Stašinskas (visi trys jau mirę), M. Kižytė ir Aloyzas Valušis. Emigracijai vykstant, čia veikė apie 10 skyrių, kurie ilgainiui, tremtiniam išvažinėjus į kitas vietas, buvo panaikinti. Skyriai sudarė New Yorko apskritį. Kasmet vykdavo lėšų rinkimo vėjų — Tag Day. Tam būdavo sudaromas specialus komitetas. Rinkliava trukdavo dvi-tris dienas. Rinkėjų būdavo iki 200 porų. 1950 rinkliavą globojo New Yorko burmistras Impellitteri. Buvo surinkta daugiau kaip 1000 dol.

Vėliau aukos buvo renkamos aukų lapais, atskirais raštiškais prašymais, laiškais Balfio rėmėjams. Kai kada lietuvių parapijos padarydavo rinkliavas bažnyčiose arba leisdavo rinkti aukas prie bažnyčių. Daiktus atveždavo į Balfą arba į klebonijas.

Prasidėjus imigracijai, buvo sukurta ateivių priėmimo komitetas. Ypač čia daug dirbo Ona Valaitienė ir Salomėja Čerienė-Mulks.

Lėšom sukaupti buvo ruošiami kultūriniai pobūviai ar koncertai. Knygelė "Balfio rėmėjai Didžiąjame N. Yorke dešim-

ties (1958-67) metų eigoje" randam, kad newyorkiečiai suaukoko apie 60,000 dol. grynais pinigais ir daug drabužių, kurių vertė yra apie 140,000 dol. Ten pat yra rašoma: "galima tvirtinti, kad per pirmus 15 Balfio veikimo metų surinkta daugiau, nes tada nuotaikos aukoms duoti buvo žymiai didesnės". Pažymėtini ir žymūs aukotojai-rėmėjai: prel. J. Balkūnas iš asmeninių ir parapijos neturtėliams šelpti aukų įteikė 3,300 dol., dr. J. K. Valiūnas šeima aukojo 1,775 dol. ir daug drabužių bei kitų gėrybių, dr. T. Savickas—1,115 dol., aa. kun. L. Jankus—1,094 dol., J. Budrikienė testamentu paliko—2,130 dol. Yra 14 asmenų, aukojusių nuo 300 iki 900 dol.

Vajam sėkmingai yra vavovavę gen. kons. J. Budrys, kun. St. Valiušaitis, solistas A. Brazis, dr. V. Paprockas, dr. I. Skeivys ir kiti. Yra vadovavę ir trys Vliko pirmininkai: a.a. A. Trimakas, a.a. V. Sidzikauskas ir dr. J. K. Valiūnas. Balfui yra labai nusi-pelnę Marija Virbickienė ir a.a. J. Ginkus su savo radijo valandėle.

100 skyriaus pirmininkais yra buvę: Izabelė Radzevičiūtė, P. Minkūnas, kun. St. Valiušaitis, plk. J. Šlepetys, akt. V. Žukauskas, J. Galminas, Bronė Spūdienė, kun. J. Pakalniškis.

Dabartinė valdyba: pirm. dr. E. Noakas, sekr. J. Jankus, išd. A. Kaunas, vald. narė J. Gerdvilienė, inform. J. Botyrius.

Gaudami Balfio paramą, lietuviai tremtiniai realiai juto, kad jie nėra vieni, kad šalia jų sunkaus vargo dienos budi Amerikoj gyveną lietuviai.

Aiškūs tikslai diktuoja aiškias priemones. Tad organizuokim globą lietuvių, esančių varge ir ligoj, lengvinkim pavergtų brolių sunkią dalį.

Gerbiami ir ilgai prisimenami yra tik tie, kurie pasidalina savo meile, savo žmoniškumu, savo ištekliais su kitais...

Druidas

— Kun. Kazimieras Pugevičius, Lietuvių Katalikų Tarnybos vadovas, lankėsi pas JAV LB krašto valdybos pirm. juozą Gailą ir tarėsi naujai įsteigtos L. K. Tarnybos ir LB informacijos reikalais. Kun. K. Pugevičius yra LB Visuomeninių reikalų tarybos narys ir aktyviai LB talkina informacijos srityje.

TAUPI ŠEIMININKĖ

Spaudai paruošė dipl. agr. I. Sinkevičiūtė

Veršienos vyniotinis

- 1 veršienos mentė,
- 0,5 svaro veršienos kepenėlių,
- 0,5 svaro veršienos mėsos,
- 2 šaukštai pyrago džiovėsielių,
- 1 kiaušinis,
- 1 svogūnas,
- 4 uncijos sviesto, druskos, pipirų,
- 2 morkos, petražolių.

Veršienos mentę nuplauti, nusausti, išimti kaulus, pašalinti sausgysles, aplyginti mėsą, pabarstyti druska su pipirais ir palikti vieną valandą, kad įsisūrėtų.

Įdarui skirtas kepenėles ir mėsą permalti dukart mašinėle, pridėti sviesto pasparginatą svogūną, džiovėsielius ir dar kartą permalti mašinėle. Tada pridėti maltų pipirų, druskos, kiaušinių, gerai išsukti; jei masė kieta, įpilti sultinio.

Taip paruoštą įdarą sudėti ant mėsos, suvynioti į ritinį ir stipriai suriši storu siūlu. Po to suvynioti į sviestinį popierių, galus palenkti apačion, įdėjus į indą, užpilti dvi stiklines vandens, sudėti nuvalytas morkas, kepti apie dvi valandas. Išėmus iš pečiaus, tam pat inde paslėgti ir užšaldyti.

Prieš duodant į stalą, plonai supiaustyti, gražiai sudėti į pusdubenį ir aplink apdėti drebučiais.

Maltos mėsos kepsnys

- 2 svarai įvairios mėsos,
 - 2 šaukštai džiovėsielių,
 - 1 kiaušinis,
 - 1 svogūnas,
 - 1 šaukštas alyvos, druskos, pipirų.
- Įdarui:
2 kiaušiniai,
2 šaukštai grietinės,
0,5 šaukšto sviesto, druskos.

Imti jautienos, veršienos ir kiaulienos po lygiai. Mėsą išvalyti, išimti gyslas ir plėves, supiaustyti gabalais, permalti mašinėle. Pridėjus džiovėsielius, alyvoje pasparginatą svogūną, druskos, pipirų, dar kartą permalti. Paskui, pridėjus kiaušinių, gerai išminkyti.

Įdarui skirtus kiaušinius išplakti su grietine ir kepti nestorai kiaušiniene.

Ant lentelės iškloti maltos mėsos masę storu sluoksniu. Ant jos dėti kiaušiniene, suvynioti į pailgą ritinį ir, užtaisius pakraštį bei

galus, dėti į riebalais išteptą kepimui formą. Paviršių patepti išplaktu kiaušiniu ir pabarstyti džiovėsieliais. Kad kepsnys nesusproginėtų, reikia šakute subadyti. Kepti karštam (450 F) pečiuje 1-1,5 val. Iškepusį kepsnį atšaldyti tam pat inde. Prieš duodant į stalą, aštriu peiliu supiaustyti plonais griežinėliais.

Jei maltos mėsos kepsnys kepamas be įdaro, reikia pridėti pailgai piaustytų lašinukų.

Vištienos vyniotinis

- 1 vidutinio dydžio višta,
- 0,5 svaro veršienos,
- 2 šaukštai džiovėsielių,
- 1 kiaušinis,
- 1 svogūnas, druskos, pipirų.

Išskrosta vištą išplauti, nuplauti sparnus, kojas, perpiauti išilgai ir išimti kaulus.

Nuo įdarui skirtos vištos kaulų nugramdyti mėsą, išrinkti sausgysles ir, pridėjus veršieną, vištos kepenėles, širdį, sumalti mašinėle. Svogūną smulkiai supiaustyti ir paspargininti vištos riebaluose. Pridėjus džiovėsielius, spiginatą svogūną, druskos, pipirų, dar kartą permalti mašinėle. Maltos mėsos masę sudėti į dubenį, pridėti kiaušinių, ruoželiais supiaustytą skilvį ir viską gerai išsukti.

Vištą padėti ant lentos oda į apačią, išlyginti raumenis, suptepti paruoštą masę, gražiai susukti į rulį, suvynioti į sviestinį popierių, galus gerai užlenkti, kad neišbėgtų sultys. Dėti į kepimui tinkamą indą, užpilti vandeniu tiek, kad apsemų iki pusės, dėti į karštą (450 F) krosnį ir uždengtam inde tušinti valandą. Išėmus iš krosnies, atvėsinti ir paslėgtus užšaldyti tam pat inde.

Prieš duodant į stalą, išvynioti iš popierio, supiaustyti griežinėliais, sudėti į apvalų ar pusiau apvalų pusdubenį, papuošti petražolių lapeliais. Priedas šviežios daržovės.

Įdaryta višta drebučiuose

- 1 vidutinio dydžio višta,
- 0,5 svaro veršienos,
- 2 šaukštai džiovėsielių,
- 1 kiaušinis,
- 1 stiklinė pieno,
- 2 morkos,
- 1 svogūnas, pipirų, druskos, petražolių.

(Bus daugiau)

16

Karkos vyniotinis

- 1 kiaulės karka,
- 0,5 svaro prieskoninių daržovių,
- 10 pipirų,
- 2 lauro lapeliai,
- druskos.

Imti karką, gerai nuplauti, perpiauti išilgai ir išimti kaulą. Mėsą pabarstyti druska su pipirais, suvynioti, tvirtai suriši virvute ir virti kartu su prieskoniais ir prieskoninėmis daržovėmis. Vyniotinį atvėsinti ir paslėgti tame pat sultinyje. Prieš duodant į stalą, virvutes nuimti, mėsą supiaustyti plonais griežinėliais ir sudėti į apvalų pusdubenį.

Prie karkos vyniotinio paduoti krienų ar garstyčių.

Mėsos sūris

- 1 liežuvis,
- 2 inkstai,
- 1 svaras kiaulės galvos,
- 1 svaras mėsos liekanų,
- 10 pipirų,
- 5 gvazdikėliai, druskos.

Galvos mėsą, snukį, mėsos liekanas apvirti vieną valandą prieskoninių daržovių ir prieskoninių sultinyje. Liežuvį ir inkstus išvirti atskirai, išėmus iš sultinio išplauti šaltame vandenyje ir liežuviui tuojau nulupti odele. Atvėsintą mėsą supiaustyti vidutiniais gabalais, truputį pabarstyti druska su pipirais ir sukimšti į gerai išvalytą kiaulės pūslę ar pilvą. Užrišus dėti į tą patį sultinį ir ant lengvos ugnies pavirinti vieną valandą. Mėsos sūrį paslėgti sultinyje ir užšaldyti. Duodant į stalą, supiaustyti griežinėliais.

MEMORIAL DAY GREETINGS

MEMORIAL DAY GREETINGS FROM NOBILITY TRAVEL AGENCY, INC. 300 SUNRISE HIGHWAY, WEST BABYLON, LONG ISLAND, TEL. 516 661-1577 PACKAGE TOURS CRUISES AIR LANE SEA COMPLETE TRAVEL SERVICE INDIVIDUAL AND GROUPS PERSONALIZED TRAVEL SERVICE	MEMORIAL DAY GREETINGS FROM DE CARLO HOMES INC. Quality & Honesty Our Byword Forked River, N. J. Call 609 693-1297 Home 201 341-7545	MEMORIAL DAY GREETINGS FROM POMPTON FALLS CITGO OPEN 7 DAYS A WEEK GENERAL AUTO REPAIRS, ROAD SERVICE & TIRES & ACCESSORIES 777 HAMBURG TURNPIKE POMPTON LAKES NEW JERSEY TEL. 201 839-9734
MEMORIAL DAY GREETINGS FROM RON CAMPOLI BEACH HAVEN HESS Open 7 A.M. to 10 P. M. 7 Days a Week 8109 Bay Blvd. Beach Haven Crest. N. J.	MEMORIAL DAY GREETINGS FROM LONG ISLAND RUBBISH REMOVAL 410 LIVINGSTON AVE., WEST BABYLON, N.Y. TEL. 516 665-7555 — COMMERCIAL INDUSTRIAL RESIDENTIAL 20-30-40 YARD CONTAINER SERVICE FREE ESTIMATES	MEMORIAL DAY GREETINGS FROM CHRISTINE'S BEAUTY SALON LATEST IN CREATIVE HAIR STYLING ALSO WIGS WIGLETS LATE NITE THURS. BY APPOINTMENT ONLY 49 NORTH 20th STREET, KENILWORTH, N.J. TEL 201 276-3327
MEMORIAL DAY GREETINGS FROM COLLETTI & FIURE REALTORS 3290 U. S. Highway No. 22 Somerville, N. J. Call 201 526-3440	MEMORIAL DAY GREETINGS FROM MAINACCI RESTAURANT 24 Sherman Street Port Chester, N. Y. 10573 (914) WE 9-3450	MEMORIAL DAY GREETINGS FROM WEST DEPTFORD CHEVRON OPEN 7 DAYS A WEEK GENERAL AUTO REPAIRS ROAD SERVICE, TIRES, BATTERIES AND ACCESSORIES, RED BANK AND HESSIAN AVE. NATIONAL PARK, N.J. TEL. 609-945-9806
MEMORIAL DAY GREETINGS FROM KENS COINS 217 Avenel Street Avenel, New Jersey Tel. 201 636-0046 201 635-2815 COINS BOUGHT SOLD TRADED PAYING 3 TIMES FACE VALUE FOR US SILVER COINS	MEMORIAL DAY GREETINGS FROM SANG — KEE, INC. 796 BLOOMFIELD AVE., WEST CALDWELL, N.J. TEL. 201 575-0224 CHINESE-AMERICAN RESTAURANT OPEN 6 DAYS A WEEK CLOSED MONDAYSPARKING FACILITIES AVAILABLE	MEMORIAL DAY GREETINGS FROM M & S EXXON SERVICE CENTER OPEN 7 DAYS A WEEK, GENERAL AUTO REPAIRS ROAD SERVICE TIRES BATTERIES AND ACCESSORIES 24 TOWING SERVICE ROUTE NO 29 STOCKTON, N.J. TEL. 609 397-0329
MEMORIAL DAY GREETINGS FROM HERMANN K. KAPFERER KAPF MOTORS Sykesville Road, Wrightstown, New Jersey, Tel. 609 723-3435 VOLKSWAGON PORSCHE AUDI SPECIALIST	MEMORIAL DAY GREETINGS FROM BOB'S MOBIL STATION Open 6 Days a Week 49th & RIVER AVE. PENNSAUKEN, N.J.	MEMORIAL DAY GREETINGS FROM A AND R BICYCLE REPAIR SERVICE OPEN 6 DAYS A WEEK 167 NORTH BROADWAY SOUTH AMBOY, N.J. CALL 201-721-8168
MEMORIAL DAY GREETINGS FROM APRIL CARYN BEAUTY SALON 709 Lexington Ave, New York City Tel. 355-9798 HAIR STYLING EXPERT COLORING COMPLETE BEAUTY SERVICE	MEMORIAL DAY GREETINGS FROM COLUMBIA CONFECTIONERY Open 7 Days a Week 846 18th Ave. Irvington, N. J.	MEMORIAL DAY GREETINGS FROM THE BLACK BULL 168 Passaic Avenue Fairfield, New Jersey tel. 201 227-5888 The Finest in Steaks and Lobsters Served in Pleasant Atmosphere
MEMORIAL DAY GREETINGS FROM THE T.V. MAN 309 Lakeview Avenue Clifton, New Jersey Tel. 201 772-9474 FREE NO CHARGE FOR HOUSE CALLS SERVICING ALL MAKES — T.V. RADIO STEREO AUTO RADIOS	MEMORIAL DAY GREETINGS FROM S.D.S. BICYCLE SHOP WE SELL-SERVICE & REPAIR BIKES WE ACCEPT MASTER CHARGE & BANK AMERICARD CARDS 351 PALISADE AVE., JERSEY CITY, N.J.	MEMORIAL DAY GREETINGS FROM DON & JEANIE'S SUNOCO 3rd & OXFORD STREET BELVIDERE, N.J. TEL. 201 475-4527 MINOR REPAIRS ROAD SERVICE TUNE UP TIRES AND ACCESSORIES MEMBER AAA
MEMORIAL DAY GREETINGS FROM JOHN ROCCO SCRAP MATERIAL CO. 912 Van Buren Avenue, Elizabeth, New Jersey Tel. 201 355-4202 DEALER IN INDUSTRIAL SCRAP IRON & METALS	MEMORIAL DAY GREETINGS FROM HOLIDAY GIFT INC. RELIGIOUS GIFTS ALL OCCASION GIFTS HALLMARK GREETING CARDS RUSSELL STOVER CANDIES GAGS — NOVELTIES 858 MT. PROSPECT AVE., NEWARK, N. J. CALL 201 482-1333	MEMORIAL DAY GREETINGS FROM MR. STANLEY'S BEAUTY ROOM 116 Spring Street (over the Plaza) Newton, New Jersey Tel. 201 383-4830 Distinctive Hair Styling
MEMORIAL DAY GREETINGS FROM GLOBAL LANDFILL RECLAIMING CORPORATION P. O. BOX 713, ERNSTON STATION, PARLIN, NEW JERSEY, TEL. 201 727-0004	MEMORIAL DAY GREETINGS FROM GORMLEY COMMUNITY FUNERAL HOME 335 UNION ST. HACKENSACK, N.J. (201) 487-1010	MEMORIAL DAY GREETINGS FROM SCANLAN FUNERAL HOMES DEDICATED SERVICE SINCE 1889 FRANKLIN LAKES: 784 FRANKLIN AVE. 991-5500 ROBERT C. SCANLAN, MGR. PATERSON: EAST 28th ST. AT 12th AVE 742-6433 CHARLES J. SCANLAN, MGR.
MEMORIAL DAY GREETINGS FROM DEPENDABLE JANITORIAL SUPPLY 416 Centennial Ave. Cranford, N. J. Call 201 276-1800	MEMORIAL DAY GREETINGS FROM CRAFT CONSTRUCTION 980 North Avenue New Rochelle, N.Y. Tel. 914-633-8444 HOME IMPROVEMENTS COMPLETE BATHROOM MODERNIZATION KITCHENS ROOM ADDITIONS	MEMORIAL DAY GREETINGS FROM GREENWICH COVE RESTAURANT For Elegance in Dining 55 Arch St., Greenwich, Conn. Your Hosts Luigi & Enrico
MEMORIAL DAY GREETINGS FROM PETRONI'S INC. WHOLESALE & RETAIL PRODUCE BUTTER, EGGS, CHEESE, SEA FOOD, FROZEN FOODS, MEATS, POULTRY, GAME 15 SEARING STREET DOVER, N.J. PHONE: 201 366-1791 ASK FOR RAY	MEMORIAL DAY GREETINGS FROM CATHOLIC FAMILY SERVICES HARTFORD OFFICE 244 Main Street HARTFORD, CONN. 06106 (203) 522-8241	MEMORIAL DAY GREETINGS FROM RUDOLPH MOLLER COMPANY Conveyor & Lubrication Specialists & Consultants 30 Richmond St., Clifton, N.J. Phone 201 772-7044
MEMORIAL DAY GREETINGS FROM B&C VACUUM CLEANER REPAIR SERVICE Open 6 Days a Week 489 Broadway Paterson, N. J.	MEMORIAL DAY GREETINGS FROM SARNELLI BROS. INC. 333 BLOOMFIELD ROAD STATEN ISLAND, N.Y. TEL. 698-1995 SCRAP METAL DEALERS — ALL KINDS OF METALS	MEMORIAL DAY GREETINGS FROM TOP SIDE INN Open 7 Days A Week 624 Piermont Road Closter, N. J.
MEMORIAL DAY GREETINGS FROM HAWTHORNE CITGO SERVICE STATION General Auto Repairs Road Service Tires, Batteries & Accessories 34 Goffle Road, Hawthorne, N. J.	MEMORIAL DAY GREETINGS FROM FREDERICK J. FERRARO 1006 2nd Ave. New York City Tel. 759-7085 FINE WINES & LIQUORS FREE DELIVERIES	MEMORIAL DAY GREETINGS FROM THE CELLAR AT THE UNION CLUB 600 Hudson Street, Hoboken, N. J. Tel.: 201 656-0311. Dancing Every Friday and Saturday, Open 7 Days a Week
MEMORIAL DAY GREETINGS FROM CONTOUR COMFORT CHAIR CENTER 2844 CENTRAL AVENUE, YONKERS, NEW YORK TEL. 914 337-5360 CONTOUR CHAIR LOUNGES & RECLINING CHAIRS FAMOUS BRAND RECLINERS BARCALOUNGER STRATTORLOUNGER LA-Z-Y BOY	MEMORIAL DAY GREETINGS FROM WITH RESPECT CASEY'S 142 West 10th St. N.Y.C. 989-8925	MEMORIAL DAY GREETINGS FROM ZOZZARO BROS. INC. 36 CHESNUT STREET, CLIFTON, NEW JERSEY TEL. 201 772-0253 WASTE PAPER RAGS METALS HIGHEST PRICES PAID WE SERVE ALL INDUSTRIAL PLANTS
MEMORIAL DAY GREETINGS FROM SYLVAN AUTO BODY Insurance Experts Collision Work Our Specialty 123 Newark Ave. Paterson, N. J.	MEMORIAL DAY GREETINGS FROM MARY'S TRAVEL AGENCY 5861 79th STREET ELMHURST, NEW YORK Tel. 212 335-0281 AIRLINES CRUISES DOMESTIC FOREIGN TOURS COMPLETE PERSONALIZED SERVICE	MEMORIAL DAY GREETINGS FROM JIMMY'S HERO RESTAURANT 127 Chambers St., N.Y.C. Call 212 WO 2-9207
MEMORIAL DAY GREETINGS FROM CARPENTER & SONS BODY SHOP 75 PASHCEY AVENUE TRENTON, NEW JERSEY, TEL. 609 392-4788 COMPLETE COLLISION WORK AUTO PAINTING FREE ESTIMATES QUICK DEPENDABLE SERVICE	MEMORIAL DAY GREETINGS FROM CULVER'S FLOWER SHOP 1314 Washington Street, Wilmington, Delaware Tel. 302 656-3347	MEMORIAL DAY GREETINGS FROM APOLLO SHIPPING COMPANY 259 Orange Street Newark, N. J. Tel. 201 624-0128 Shipments to Puerto Rico
MEMORIAL DAY GREETINGS FROM GOURMET BAKERS INC. 1 GOURMET LANE EDISON, N. J. 08817 Tel. 201 549-5000 Bakers of Distinction	MEMORIAL DAY GREETINGS FROM CAFE DE FRANCE 7 Madison Avenue Larchmont, New York Tel. 914 834-3191 SUPERB FRENCH CUISINE . LUNCH DINNER SUPPER ELEGANT ATMOSPHERE WE CATER TO PRIVATE PARTIES	MEMORIAL DAY GREETINGS FROM LISA'S BEAUTY SALON Latest in Creative Styling Late Nite Fri. 213 Chestnut St. Roselle, N. J.
MEMORIAL DAY GREETINGS FROM FIRST NATIONAL BANK OF HOPE HOPE, N. J.	MEMORIAL DAY GREETINGS FROM LENTINE CONSTRUCTION CO. WILLIAMSTOWN, N. J.	MEMORIAL DAY GREETINGS FROM DU BROVNIK ITALIAN AMERICAN RESTAURANT 1406 3rd Avenue, cor. 80th St., New York City Tel. 472-3080 WE OFFER YOU THE BEST DEAL IN TOWN ANTIPASTO, SALADS, WINE OR BEER WITH YOUR SELECTION OF ANY ENTREE FROM DINNER MENU ALL FOR JUST \$3.95 PIZZA HEROS SPAGHETTI MACARONI RAVIOLI BAKED SPECIALTIES SEA FOOD FREE DELIVERY OPEN MON. THRU SUN. 12 NOON TILL MIDNIGHT

KELIONĖ Į AUSTRALIJOS LIETUVIŲ DIENAS

Australijos Lietuvių Dienos, šiemet įvyksiančios Adelaidėje gruodžio 26-31, atkreipė ypatingą Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos dėmesį. Ji sumanė suorganizuoti JAV lietuvių ekskursiją į šią Australijos lietuvių tautinę šventę.

Ekskursijos planavimas jau gerokai pasistūmėjęs į priekį. Jau yra užsiregistravusių pakankamas skaičius, kad ekskursija papigintom kainom galėtų įvykti.

Į Australiją išvykstama iš Chicago O'Hare aerodromo 1974 gruodžio 21 d. 3:45 val. po pietų. Skrendama su trumpais sustojimais Los Angeles, Honolulu ir Aucklande. Į Australiją, Sydney aerodromą ekskursija atskris gruodžio 23 d. 10:10 val. ryto. Skrendant į vakarus viena diena prarandama.

Bus skrendama Air New Zealand oro linijos DC-10 lėktuvu. Visas skridimo laikas užsitęs 20 valandų. Valgis bus duodamas šešis kartus.

Kelionėje ekskursija išbus tris savaites. Grįžtant dviem dienom ekskursija sustos Honolulu. Į Chicago O'Hare aerodromą ekskursija sugrįš 1975 m. sausio 12 d. 5:12 val. ryto.

Australijoje bus lankomasi Sydney, Canberroj, Melbourne ir

Virginija Radinaite — "Miss Roseland", praeitais metais buvo išrinkta Miss Australia ir dalyvavo pasaulio gražuolės rinkimuose Londone. Viena iš svarbiausių priežasčių, kad ji nebuvo išrinkta pasaulio gražuole, nes dvejus metus iš eilės gražuolės nerenkamos iš to paties krašto.

Adelaidėje, kur 1974 gruodžio 26-31 vyks Australijos Lietuvių Dienos. Vyktant iš Sydney Adelaidės link, ar iš jos grįžtant Sidnejaus link, grupėmis ar pavieniui (galima taip ir taip) bus galima sustoti kiekviename iš šių paminėtų miestų ir išbūti kiek tik norima su tuo pačiu kelionės bilietu, be atskiros primokėjimo. Norį vykti į kitus miestus, kaip, pav., New Castle, Brisbanę ar Perth, turės pirkti papildomus kelionės bilietus.

Grįžtant į Ameriką, iš Australijos išskrendama iš Sydney aerodromo 1975 sausio 9 d. 10:30 val. ryto. Penkiom su puse valandos teks sustoti Aucklande, nes reikės laukti lėktuvo pakeitimo. Ta proga bus galima apžiūrėti miestą. Pakeliui dviem dienom bus sustojama Honolulu. Gi visai prieš kelionės galą dar trumpai bus sustojama ir Los Angeles.

Kelionės kaina skrendantiems tik Chicago-Sydney ir atgal — \$832.00. Primokama už Australijos maršrutą (Sydney-Canberra-Melbourne-Adelaide ir atgal) — 112.10 dol. Primokama už sustojimą Honolulu — 25 dol. Viso šio maršruto kaina 979.10 dol. Dar reikia pridėti "Airport and security tax" 7.25 dol.

Minėta suma padengia tik kelionės lėktuvu išlaidas. Pragyvenimu Australijoje kiekvienas išvykos dalyvis turės pasirūpinti pats. Taip pat kiekvienas pats turės apsimokėti už viešbutį ir maistą Honolulu. Kambarius numatoma užsakyti Holiday Inn viešbuty.

Taupumo sumetimais kambaryje bus galima gyventi po du asmenis. Šeimai bus skirtas vienas kambarys. Tiems, kurie Australijoje kurioj nors vietovėj neturi giminių, draugų ar pažįstamų ir neturi kur apsistoti, naktynės parūpinti yra paprašyta Australijos Lietuvių Bendruomenės.

Išvykos kainos yra pigiausios galimos kainos šiuo metu. Jos

yra kiek aukštesnės, negu buvo skelbta praeitų metų pabaigoj. Jos pakilo dėl energijos krizės ir kuro pabrangimo. Iki metų galo, nors to ir nesitikima, jos gali keistis. Oro linijos jokių garantijų neduoda.

Papigimui gauti kiekvienas išvykos dalyvis turi būti išbuvęs solidarumo įnašą mokančiu Lietuvių Bendruomenės nariu mažiausia šešis mėnesius. Gavusi solidarumo įnašų kvitą, PLB valdyba kiekvienam ekskursijos dalyviui išduos nario kortelę, kurią reikės turėti su savim visą kelionės laiką, nes vietinės valdžios inspektoriams kiekvienu momentu gali jos pareikalauti.

Visiem išvykos dalyviams, išskyrus Kanados piliečius, reikės turėti užsienio pasą ir vizą, Kanados piliečiams — tik užsienio pasą. Užsienio pasus išvykos dalyviai pasirūpina asmeniškai, o vizas parūpins išvykos organizatoriai. Nepiliečiams reikia turėti Amerikos ar Kanados imigracijos įstaigų išduotą "Reentry Permit". Norintiem ir šį dokumentą parūpins išvykos organizatoriai.

Išvykoje gali dalyvauti ir mažamečiai nuo 3 metų amžiaus. Mažamečiai iki 12 metų amžiaus moka pusę kainos.

Prie išvykos galima prisijungti tik nuo Los Angeles, ir grįžtant ten pasilikti. Tada ekskursija Los Angeles-Sydney kainuoja tik 699 dol. Priedant kelionę po Australiją 122 dol., visa kelionė kainuoja tik 821 dol.

Visais kelionės reikalais kreiptis į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininką adresu: Bronius Nainys, 6804 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629. Telef. (312) 776-4028.

Tikimasi, kad kelionė bus įdomi ir naudinga, nes į Australijos Lietuvių Dienas susirinks apie du trečdaliai visos Australijos lietuvių, ir visi galės pasimatyti su seniai nematytais draugais bei pažįstamais.

-B.K.

XXIV Australijos lietuvių sporto šventės atidaryme Australijos ir sporto šventės vėliavos. (Klišės paimtos iš Australijoje leidžiamo laikraščio "Mūsų Pastogė")

ST. PETERSBURGO LIETUVIAI PARADE

Buvo DARBININKE minėta, kad Floridos festivalyje St. Petersburgo balandžio 4 dalyvavo ir lietuviai. Iš Baltimorės buvo nuvykusi tautinių šokių grupė Malūnas, ten net šoko gatvėse. Lietuviai buvo vienintelė etninė grupė, dalyvavusi aname parade.

-0-

Praeitą savaitę į redakciją užėjo Tillie ir Petras Vasiliauskai-Walles. Jie iš St. Petersburgo, Fla., atvyko į New Yorką, kad čia galėtų dalyvauti Moterų Vienybės baliuje. Jie ir atvežė Gulf Beach Journal balandžio 11, kur buvo įdėtos dvi nuotraukos iš festivalio, papasakojo ir smulkmenų, papasakojo ir apie lietuvių gyvenimą St. Petersburg.

Parengiant lietuvišką pasirodymą festivalyje, daug padėjo Mrs. Victoria Jacobsen. Ji pasiūpino visais leidimais, pravedė vąjį, kad sutelktų būtiniausias lėšas išlaidoms padengti. Į talką įsijungė ir dail. A. Rukštelė, kuris padarė specialų "kalėjimą" Simui Kudirkai, padarė ir lietuvišką kryžių, kitus lietuviškus specialius papuošalus. Visą pasirodymą globojo Lietuvių klubas, kuris yra gana didelis ir veiklus. (Pats Petras Vasiliauskas yra to klubo valdybos narys. Klubas turi 400 narių).

Lietuviškas "laivas", papuoštas ir su visais įrašais, plaukė kurortinio miesto gatvėmis drauge su kitais laivais. Tik vienas šis laivas turėjo skirtingus šūkius. Jis priminė, kad Lietuva yra okupuota. Priminė visiems ir Simo Kudirkos likimą. Čia buvo padarytas kalėjimas, su sovietiniu piautuvu ir kiju. Ten sėdėjo jaunas vaikinąs, kuris vaizdavo įkalintą Simą. Šį gyvąjį paveikslą parodė vežė Petras Vasiliauskas.

Lietuvių pasirodymas spal-

Baltimorės žinios

Malūno, tautinių šokių grupės, vakaras buvo gegužės 18. Vakarą programą atliko pati grupė.

Baltimorės miesto festivalis bus gegužės 25-26 Hopkins Plaza. Lietuviam teko garbė pradėti festivalį. Tad kviečiami visi lietuviai dalyvauti festivalio atidaryme, kuris bus 12 val. Invokaciją sukalbės kun. A. Dranginis. Žodį tars miesto majoras Donald Schaefer. Meninę programą atliks trys tautinių šokių grupės, Aidų orkestras ir vyrų choras Daina. Bus stalai su lietuviškais valgiais, kurių bus galima nusipirkti. Taip pat bus stalai su lietuviškais rankdarbiais, drožiniais, knygomis, plokštelėmis, lietuvių menininkų paveiksiais.

Vyrų choras Daina giedoja per savo nario Juozo Baker-Bakerskio laidotuves. Laidotuvių namuose jie sukalbėjo rožančių ir sugiedojo Marija Marija. Choro nariai nešė jo karstą ir taip labai įspūdingai bei jaudinančiai giedoja bažnyčioje. Velionies žmona Lilė per lietuviškąją radijo valandėlę pareiškė visiem vyrams nuoširdžią padėką.

Mokslo užbaigimo aktas bus birželio 8:30 v. mišiose, kurias aukos klebonas prel. L. Mendelis. Po mišių graduantai nusifotografuos su parapijos kunigais. Mokslo metų užbaigimo programoje dalyvaus visi mokyklos vaikai, vieni šoks, kiti dainuos, deklamuos ir t.t. Per aktą prelatas išdalins baigusiems diplomus ir dovanas pažangiem mokiniams. Vaikai kviečia visus atsilankyti į šią jų programą.

Šv. Alfonso suaugusiųjų klubas savo metinę gegužinę turėjo gegužės 19 gražiam State parke, prie Hollowfield Shelter.

Prel. L. Tulaba, svečias iš Romos, lietuvių Šv. Kazimiero kolegijos rektorius, gegužės 12 lankėsi Baltimorėje ir kelias va-

vingame Floridos festivalyje susilaukė gražaus dėmesio amerikiečių spaudoje.

Kas tie svečiai?

Ir kas tie svečiai iš St. Petersburgo, ko jie atvyko iš tiek toli į Moterų Vienybės balių?

Jie čia visą laiką gyvena. Į Floridą išsikėlė tik praeitų metų gruodžio 16. Abu jie malonūs ir jaukūs žmonės, tai ir atvyko aplankyti visų savo draugų. Buvo sustoję pas savo bičiulius Juozą ir Eleną Andriušius Woodhaven.

Ir iš kur tas jos vardas — Tillie? Pasirodo, kad ji yra Matilda. Kad būtų patogiau, ėmė ir sutrumpino vardą ir gavo šį gražų ir originalų vardą — Tillie. Ji yra gimusi ir augusi Brooklyne, buvusi du kartus Lietuvoje, kalba labai gražiai lietuviškai, be klaidos, be akcento.

Petras yra gimęs Amerikoje, išaugęs Lietuvoje, į Ameriką grįžęs prieš antrąjį pasaulinį karą, čia baigė chemijos inžineriją, 20 metų dirbo Pfizer įmoneje. Šalia darbo mėgo lietuvišką dainą, yra dainavęs net solo, dalyvavo choruose. Jis buvo ir vyrų choro Perkūno narys. Čia gyvena Floral Park, Nassau County.

Jų sūnus, taip pat Petras, yra baigęs medicinos mokslus. Kad amerikiečiam būtų lengviau susitvarkyti su pavarde, ją pakeitė — pasidarė Walles.

Dabar gyvena St. Peters-

Tillie ir Petras Vasiliauskai-Walles, iš St. Petersburgo, Fla., atsilankę DARBININKO redakcijoje.

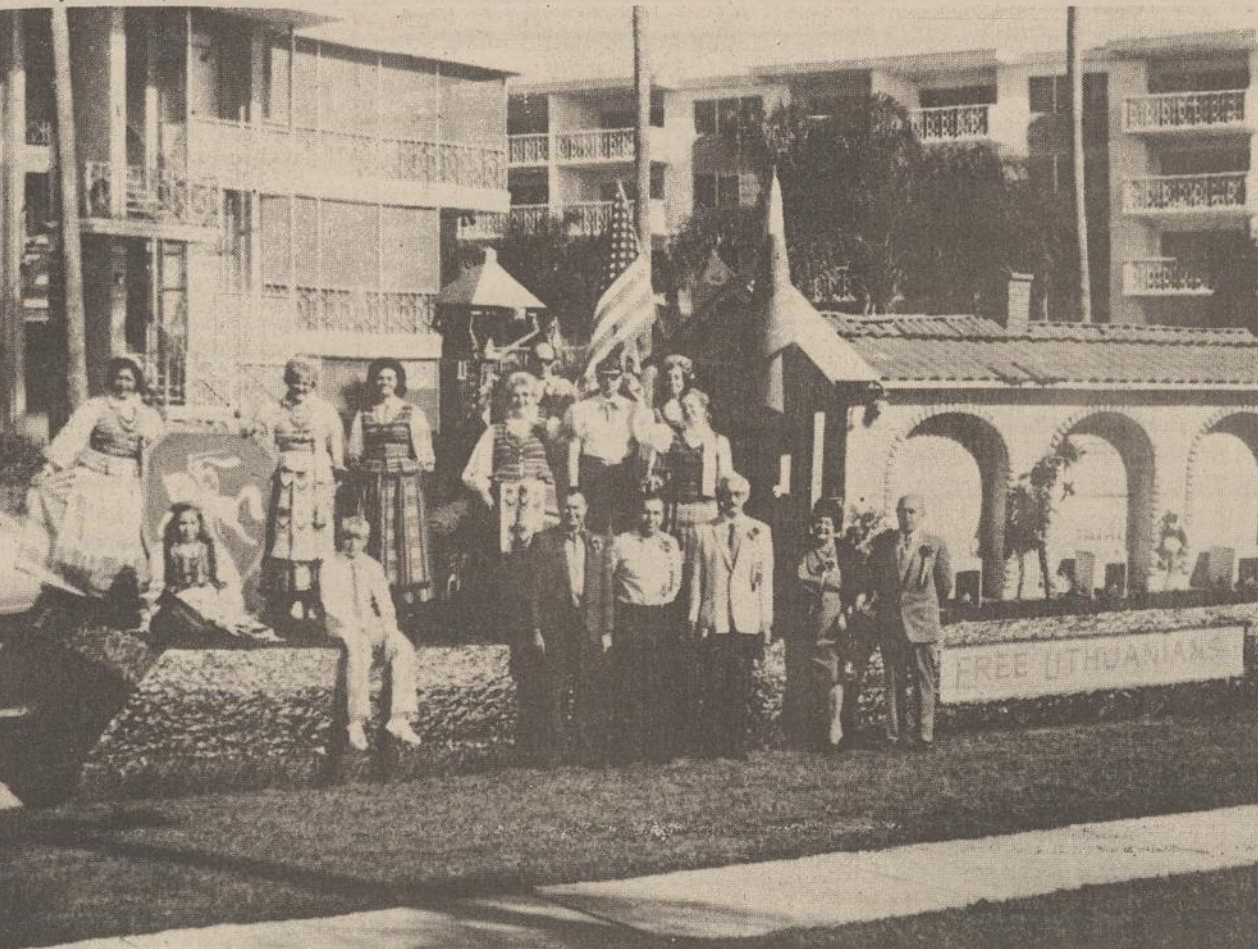
PO CHICAGOS DANGUM

Jonas Kreivėnas, Sibiro kalnų, atvykęs į Chicago pas savo seserį, aplankė įvairius lietuviškus centrus, spaudą, buvo lietuvių televizijoje, policijos Krivulės pagerbime, kur buvo šiltai sutiktas. Jaunimo Centro vakaronėje susirinkusiai visuomenei plačiau papasakojo savo išgyvenimus. Ilgiausiai kalbėjo per Lietuvių Radijo Forumą, kur inž. A. Rudis, Vyt. Kasniūnas ir šių žodžių autorius davė jam eilę klausimų. Žmonės per radiją galėjo jį klausyti, ko norėjo. Jo atsakymai visus domino.

Lietuviai amerikiečių spaudoje vienaip ar antraip pasirodo. Štai Ed. Walaitis, ilgus metus buvęs redaktorium Tribune sekmadienio priede, meno puslapius vis papuošia savo akvarelėmis. Salomė Daulys griežtai atsakė į Sun Times žinią, kad Sovietai iš Pabaltijo valstybių nieko netrėmė. Daily News paminėjo dail. Virkau parodą. Petras Indreika, dr. K. Bobelis, Šidrys, Genčius, adv. Kal dažnai pasirodo įvairioj Chicagos spaudoje, keldami Lietuvos, S. Kudirkos ir kitus reikalus. Spauda aprašo įvykius iš Lietuvos vyčių, Balzeko muziejaus, Dariaus ir Girėno bei Don Varno postų ir kitokius lietuviškus pasireiškimus.

Lietuviai pensininkai turi savo organizaciją. Balandžio 6 įvyko jų susirinkimas. Steigėjas Juozas Gibaitis pranešė, kad landas praleido Šv. Alfonso klebonijoje pas prel. L. Mendelį.

Jonas Obelinis

St. Petersburg, Fla., balandžio 4 buvo surengtas didelis valstybės festivalis, kuriame dalyvavo ir lietuviai, vienintelė etninė grupė. Jų gatvėje važiuojanti platforma (float) buvo 40 pėdų ilgio.

burg Beach, Fla., kur nusipirko gražius namus. Ir jų kieme auga penkios palmės. Iš New Yorko darganų ir šalčių išsikėlė į amžinai žaliuojančių palmių šalį.

Visi bičiuliai, likę New Yorke, linki jiems ten judėti ir veikti, ir nuolat vis atvykti į šį kraštą pažūrėti, kaip atrodo gamta, kuri turi visus keturis metų laikus. (p.j.)

Laisvės Simui Kudirkai, laisvės Lietuvai! — St. Petersburg festivalyje buvo vežimas, kurs vaizdavo Simą Kudirką įkalintą. Ant vežimo šono buvo atitinkami šūkiai.

Dariaus ir Girėno prisiminimas įvyko gegužės 12 Jaunimo Centre. Čia daug pasidaravo muz. Darius Lapinskas ir Lietuvių Aero Klubas. Programa buvo įvairi: paveiksiai, solo, muzika, dainos.

Rengiant dokumentinį filmą apie Darius ir Girėną, tektų jį įtraukti ir Dariaus artimųjų. Jo brolis gyvena Floridoje, pusbrolis netoli Chicagos (pastarasis turi net 1932 m. Dariaus automobilį, dabar nenaudojamą).

Chicagoje ir apylinkėse veikia keliolika lituanistinių mokyklų. Viena iš gausiausių yra Kr. Donelaičio mokykla. Mes džiauniamės šias mokyklas lankančiu jaunuimui. Tačiau svarbu jį lietuviškai auklėti ir šeimose. Svarbu kvieisti jį į susirinkimus bei parengimus, kad jis nenutoltų nuo lietuviško judėjimo. Yra gerų paskaitų Jaunimo Centre ar kitur; kvieskim jaunimą į jas.

Bal. Brazdžionis

-0-

Lietuvių poezijos šventė Chicagoje

Savaitinių kultūrinių vakaronių sezono užbaigai Jaunimo Centre, Chicagoje, organizuojama dviejų dienų poezijos šventė, pavadinta Poezijos pavasaris Chicagoje. Ji vyks Jaunimo Centro kavinėje gegužės 31 ir birželio 1 (penktadienį ir šeštadienį). Šventę organizuoja kultūrinių vakaronių vadovė — moderatorė Teresė Bogutienė ir šių vakaronių techniškas planuotojas dr. Jonas Boguta, talkinami gausių poezijos mėgėjų.

Poezijos pavasaris Chicagoje prasidės gegužės 31, penkta-

dienį, 8 val. vak., galima skaityti, elektroniniu lietuvių poezijos montazu, kuriame bus panaudota mūsų aktorių garsiniai poezijos teksto įrašymai, skaidrės, filmai bei kiti šviesos ir garso efektai.

Birželio 1, šeštadienį, 2 val. popiet kavinėje bus rodomas filmas apie neseniai mirusį poetą Mykolą Vaitkų ir klausoma taip pat neseniai mirusio poeto Jono Aisčio juostona įskaitytos savo poezijos, ją palydint ekrane stebimais nuotraukiniais jo gyvenimo įvykiais.

Po šios ekraninės popietės dalies apie dabarties poezijos problemas kalbės ir visą pažinęs modernios Lietuvos Rašytojų Draugijos pirmininkas poetas Leonardas Andriekus.

Tą pačią dieną 7 val. vak. kavinėje vyks spalvingas poezijos vakaras, kuriame savo kūrybą skaitys gyvieji mūsų poetai.

Po vakaro programos bus Chicagos ir apylinkės rašytojų susirinkimas, kuriame Draugijos pirmininkas informuos apie Draugijos šiandieninius reikalus ir visi bendrai pasvarts dabartinę mūsų rašytojų išveikšiąją situaciją.

Birželio 2, sekmadienį, 10 val. ryto Jėzuitų koplyčioje tėvo Leonardo Andriekaus, OFM, bus aukojamos mišios už mirusius lietuvių rašytojus ir bus pasakytas pritaikytas pamokslas.

— B. Savukynas okupuotoj Lietuvoj paruošė veikalą "Žodžiai ir žmonės", kuriame paskelbė daugelio lietuviškų pavardžių aiškinimus, pridėjo žodynėlį ir keletą rašinių apie lietuvių kalbos įdomybes. 224 puslapių veikalą išleido "Minties" leidykla Vilniuje.

LIŠVISUR

— JAV viceprezidento Gerald R. Ford įstaiga pranešė JAV LB Krašto valdybai, kad viceprezidentas nėra užmiršęs savo pažadų, duotų Lietuvių Bendruomenei, ir stengsis apie tai informuoti krašto valdybą. Viceprezidentas buvo priėmęs LB delegaciją vasario 11.

— LB Delran apl. pirm. V. Volerto pakviestas, gegužės 3 su Piet. New Jersey ir Philadelphia lietuviams susitiko kongresmanas Edwin B. Forsythe su žmona. Ta proga kongresmanas pažadėjo LB Krašto valdybos vicep. A. Gečiui ir R. Česoniui savo ir savo įstaigos talką platinant LB informaciją Kongreso nariams. Kongr. E. B. Forsythe yra Rezoliucijų komiteto garbės narys ir labai palankus lietuviams.

— Balzeko lietuvių kultūros muziejus paskyrė tris stipendijas mergaitėms, kurios studijuoja meną ir humanitarinius mokslus. Stipendijas laimėjo Donna Mataitis, Denise Shepers ir Irena Astrauskas. Visos iš Chicagos.

— JAV LB Visuomeninių reikalų taryba, prašoma Kunigų Vienybės, sutiko įteikti Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos 4, 5 ir 6 numerius visiems JAV senatoriams ir kongresmanams. Šią kroniką anglų kalba išleido Kunigų Vienybė. Kiekvienam numeriiui yra duoti atskiri pavadinimai: "From The Catacombs", "Christ Behind Wire" ir "Out of the Depths". Kronikos ir Lietuvių Bendruomenės leidinys "The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania" (a report for 1973) bus įteikti Senato ir Kongreso nariams minint Baisiojo Birželio išvežimus. Kongr. Edwin B. Forsythe jau yra sutikęs Lietuvių Bendruomenei šiame reikale talkinti.

— Urugvajų kovo 31 buvo išrinkta nauja Urugvajaus Lietuvių kultūros draugijos valdyba: St. Goda — pirm., Pr. Stanevičius — vicepirm., T. Dorelytė — sekr., R. Mačanskis — išd., Genė Petkevičiūtė de Pascoli — viceišd., Vyt. Dorelis — narys. Revizijos komisija: dr. Vyt. Bagurskas, dr. Albina Milašitė, Jonas Kamandulis.

— Northwestern State College, Alva, Oklahoma, pranešė Vlikui, kad jie turi tam tikrą skaičių \$500 scholarships svietimui valstybių studentams, kurie norėtų tęsti mokslą, bet neturi lėšų. Įvairių valstybių lietuviai studentai galėtų stipendijomis pasinaudoti. Reikia kreiptis per savo gyvenimo krašto atstovybę Washingtone. (E)

— S. Kasparas, Didžiosios Britanijos LB Krašto valdybos pirmininkas, dėkoja JAV LB Krašto valdybai už atsiųstus leidinius "The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania" rašydamas: "Mes Jūsų leidinį išsiuntinėjome patiem didiesiems D. Britanijos politikams, įskaitant Heath, Wilson." Taip pat prisiuntė padėkos laiškus kopijas, gautas iš įvairių Anglijos politikų už supažindinimą su okupuotos Lietuvos padėtim.

— Seselių sodyboje Putnam, Conn., laukiami svečiai! Kambariai erdvūs, saulėti, naujai atremontuoti. Maistas geras ir gaminamas lietuviškais patiekalais. Maloni aplinka. Paplūdimiai už 4-7 mylių, puikus pušynėlis. Kainos visiem prieinamos. Prašome pranešti iš anksto: Immaculate Conception Convent, Putnam, Conn. 06260. Tel.: (203) 928-5828.

— Nauji Darbininko skaitytojai: A. Bartusevičius, Staten Island, N. Y., E. Birbal, Elmont, N. Y., A. Daugirdas, Chicago, Ill., Flora Behr, Albany, N. Y. Užsąskaitė kitiem: P. Beleckis, Brooklyn, N.Y. — Mrs. Wold, Groton-on-Hudson, N. Y., J. Soroka, Rockford, Ill. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiem DARBININKO skaitytojams pirmiem metam DARBININKO prenumerata tik 8 dol. Atnaujinant visiem 10 dol. metam.

SPORTAS

Stalo tenisas

Rockville Center, Long Island, gegužės 18 įvyko latvių surengtos pabaltiečių stalo teniso pirmenybės. Rungtasi mergaičių, berniukų, moterų, vyrų ir senjorų (virš 40 m.) grupėse. Lietuviam atstovavo New Yorko Lietuvių Atletų Klubo stalo teniso pajėgos. Mergaičių grupėj visas keturias pirmąsias vietas nusinešė mūsų tenisininkės: Iv. D. Gvildytė, II v. D. Jasaitytė, IIIv. V. Šlapelytė ir IVv. R. Vebeliūnaitė. Berniukų grupėj Iv. Tomas Vainius, IIv. Paulius Gvildys, III ir IV estų žaidėjai. Moterų grupėj Iv. Livina (latv.), IIv. D. Gvildytė, IIIv. D. Jasaitytė, IVv. V. Vebeliūnienė. Pas vyrus žibėjo puikus estų žaidėjas L. Kuusk, kuris ir laimėjo I vietą, baigmę sutvarkęs Praną Gvildį. III vietoj liko Lusus (latv.). Senjorų grupėj atsigriebė Pr. Gvildys. II ir III v. pelnė latvis ir estas. Mišriam dvejete I vietą laimėjo V. Vebeliūnienė su latviu partneriu prieš kitą latvių porą.

Kaip iš pasekmių matyti, New Yorko LAK stalo tenisininkai puikiai atstovavo lietuviams pabaltiečių pirmenybėse. Mūsų žaidėjus vėl turėsime progą pa-

matyti ši savaitgalį Rytų apygardos sporto žaidynėse.

L.A. Klubas RSA žaidynėse

Gegužės 25-26 apygardinėse žaidynėse dalyvaus šie L.A. Klubo vienetai: vyrų krepšinio komanda (naujieji S. Amerikos lietuvių meisteriai), jaunių B, C ir D amžiaus grupių krepšinininkai ir mergaičių krepšinio komandos. Tinklininkam atstovaus vyrų, moterų ir mergaičių A ir B tinklinio komandos. Stalo teniso šakojė dalyvaus daugiausia LAK stalo tenisininkai.

Alg. Š.

ŠACHMATAI

Veda Kazys Merkis

Po Korėnojaus laimėjimo prieš Petrosianą 3-1, kai pastarasis pasidavė po penkių partijų (viena užsibaigė lygiomis) visų akys nukrypo į Spaskio-Karpovo dvikovą. Ši dvikova užtruko dvigubai ilgiau, nes pareikalavo dešimties partijų. Čia Spaskiui pasisekė laimėti pirmąją partiją. Taigi pradžia buv. pasaulio čempionui buvo gera. Vienok Karpovas išlygino padėtį laimėdamas trečiąją partiją, o toliau jis gana sėkmingai nusvėrė rodyklę savo naudai. Karpovas sudorėjo Spaskį dar šeštoj, devintoj ir dešimtoj partijose ir laimėjo santykiu 4-1. Vadinas, pretendentų baigminėse rugšėjo mėn. jaunasis 23 metų didmeistris Karpovas rungsis prieš patyrusi 42 metų didmeistrį Viktorą Korėnojų (abu Sov. S.). Baigminių laimėtojas kitais metais susitiks dėl pasaulio karūnos su dabartiniu pasaulio čempionu amerikiečiu Bobby Fischeriu.

CARO-KANN DEFENSE			
White Spassky	Black Karpov	White Spassky	Black Karpov
1 P-K4	P-0B3	20 P-R3	P-N5
2 P-Q4	P-Q4	21 P-KP	O-KP
3 N-QB3	P-KP	22 P-Q5	B-P-KP
4 N-KP	B-B4	23 P-KP	P-K4
5 N-N3	B-N3	24 P-O6	B-B3
6 N-B3	N-Q2	25 N-Q2	O-Q4
7 B-Q3	P-K3	26 R-X0	R-QB1
8 O-O	KN-B3	27 N-K4	B-Q1
9 P-B4	B-Q3	28 P-KN4	P-R4
10 P-K3	O-O	29 K-N2	K-B2
11 B-N2	O-B2	30 R-QB1	B-N3
12 B-XB	R-P-K3	31 R/2-B2	R-XR
13 O-K2	KR-K1	32 R-XR	K-K3
14 N-K4	KN-K	33 P-R4	P-R4
15 O-KN	K-K2	34 B-R3	R-QN1
16 R-Q1	QR-Q1	35 R-B4	B-Q5
17 KR-K1	QR-R4	36 P-R4	P-KN3
18 P-QR3	O-KB4	37 N-N3	P-KP
19 Q-K2	P-KN4	38 R-XB	P-XN

PLANUODAMI ATOSTOGAS,

NEPAMIRŠKITE PRANČISKONŲ VASARVIETĖS

KENNEBUNKPORT, MAINE

Vasarvietė — prie pat Atlanto, Labai gražus parkas, Maudymosi baseinas, Teniso aikštė.

Maistas geras, kambariai patogūs, Kainos prieinamos.

Lietuviška nuotaika, Kultūriniai renginiai: koncertai, literatūros vakarai, šokiai.

Vasarvietė yra garsiam Amerikos kurorte.

Svečių nuotaką kelia lietuviškos šventovės ir meno kūriniai.

INFORMACIJAI ADRESAS:

Rev. Superior
Franciscan Monastery
Kennebunkport, Maine 04046
Tel. (207) 967-2011

UŽEIKITE IR PAMATYKITE

SCHRAGER'S

Moderniausius baldus!

GERIAUSIA RŪŠIS
ŽEMIAUSIOS KAINOS

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS

SCHRAGER'S

Salionų ir miegamųjų komplektai, Dinetės, Bufetai, Atverčiamos Sofos, Foteliai, Atlošiami Foteliai, taip pat Kilimai, Lempos, Matracai, Vieniškiai Baldai.

SCHRAGER'S

336 East 86th St. (tarp 1 ir 2 Aves.),

New York City

Tel.: TR 9-0400

Atidara kasdien iki 8 val.

antradi. ir šeštadi. iki 6 val.

Mokėjimo sąlygos pagal pirkėjo pageidavimą.

NURSING HOMES

EDGECOMBE Nursing Home 40 Sunset Ave., Lenox Mass. 01240 is Located in the "Heart Of The Berkshires," family owned and operated, now accepting applications for male and female patients. Brochure immediately mailed upon request.

Las Palmas tarptautinis turnyras užsibaigė. Jį laimėjo jugoslavas Ljubojievich, pelnęs 11 taškų iš 15 galimų. Antrą — trečią vietas pasidalijo pasaulio jaunių čempionas Bieliavskis ir islandas Olafsson po 10 taškų. Toliau sovietų Polugajevskis, danas Larsen, kubietis Garcia ir švedas Anderson, visi po 9 1/2 taško. Pabrėžtina, kad kubietis Garcia įveikė garsų daną Larseną ir amerikietį Walter Browne. Olafsson nugalėjo amerikietį Kavalek, kuris dar pralošė prieš Larseną, taip, kad, Kavalek po pirmų trijų ratų turėjo pusę taško, sulošęs lygiomis su W. Browne, antrame rate.

Chicago lietuvų turnyrą pradėjo 20 žaidėjų, baigė 18. Laimėjo Kazys Jankauskas, surinkęs 16 taškų. Jis tepralaimėjo vieną partiją prieš A. Zužų, kuris užbaigė antru su 15 tš., Jakštas ir Fabijonas po 14 1/2, Omilijonas 10 1/2, Karpuska ir Litvinas po 10 taškų, Slonskis ir Juška po 8, Okinčikas 7, Kizlaitis 6 1/2, Zukas 6, Rimkus ir Algis Jankauskas po 5 1/2, o kiti mažiau.

Tarptautinėse Chicago lietuvių įveikė be pralaimėjimo ėjusį Hammond Park klubą 7 1/2 — 3 1/2. Beliko vienerios rungtynės prieš Kennedy Park. Lietuviai laikosi pirmiaujančių komandų tarpe.

Mūsų skaitytojų pateikiame vieną Karpovo laimėtų partijų prieš Spaskį:

DE COSTA'S K-9 SCHOOL FOR DOGS

California — Las Vegas and now. 463 Columbus Ave. (betw. 82-83 Sts.) NYC 212 799-7500; Telex No. 127-257

A unique method of training for your pet by the world famous movie & TV personality Joe DeCosta. Security, Obedience, Housebreaking in your home or in our school. Hours: 9 am to 6 pm. Delivery & pick up Service. Consult Mr. DeCosta personally regarding your pet problems.

RESULTS GUARANTEED
FREE CONSULTATION
Career training available for students
Franchises Available
Grooming: Poodle & Terrier Specialists
Trained Dogs for Sale

Import Service Centre Ltd.

Complete Repairs On All
SPORTS • IMPORTS
• MINI-CARS

Competition Specialists
VOLVO Specialists

1601 BUSSING AVE.
(off 23rd St.)
Bronx, N.Y. 10466

831-8025

IF BUSY - 882-9354
N.Y. State Licensed
Inspection Station

EMERALD

MOVERS

All Boroughs, Low Rates,
Overseas, Shipping
Call 212 796-3200

C M CONTRACTORS

HOME IMPROVEMENTS

Alum. Siding, Bathrooms Basements
Plumbing & Heating F.H.A. Terms
Call 212 647-9230

Skelbkites Darbininke! Skambinkite 827-1351.

DEL-MAR PET CENTER

GERMAN SHORT HAIR 550, SIBERIAN HUSKIES 6149, ALSO MINIATURE SCHNAUZER, GOLDEN RETRIEVER & ENGLISH SETTER POODLES AND COLLIES 441 MERRICK ROAD LINDSBROOK, L.I. CALL 516 599-1005 516 VA 5-5668

EMMANUEL PAINTING

& PAPER HANGING

EXTERIOR OR INTERIOR DECORATING
CALL FOR FREE ESTIMATES
212 352-8116

ROVIN REPAIR

ESTABLISHED AUTO REPAIR business. This business provides an excellent opportunity for an auto technician to have his own business with definite marketing & business advantages. The sale price covers snap-on equipment, inventory & a truck. The business includes supplier accounts, stationery business posters & a complete sales program. Call (516) 283-2958.

13267

HOGAN'S HAVEN

ON DOG AND CRANESNEST LAKES, HOUSE-KEEPING COTTAGES BOAT MOTOR CANOES RENTALS CAMPING ELECTRIC & WATER HOOK-UPS DUMPING STATION FLUSH TOILETS FISHING LICENSE, GASOLINE & OIL APPROXIMATELY 25 MILES FROM THOUSAND ISLANDS BRIDGE TEL 613 387-3432 R.R. No. 3, SEELEY'S BAY, ONTARIO CANADA, KOH2NO

CAMP ROTARY

Boxford, Mass.
Ages 8-16
Season: June 30-August 24
"SPECIAL CLUB
FOR YOUNG MAGICIANS"
Full camping program
Exciting Mt. Climbing Program
CONTACT: YMCA, 303 Nahant Rd.
Nahant, (617) MA. 01908
Phone: (617) 581-0647

PROFESSIONAL PAINTERS & DECORATORS

FOR OVER 35 YEARS — CUSTOM PAINTING PAPER HANGING, VERY REASONABLE PRICES. WE HAVE REFERENCES. FOR FREE ESTIMATE CALL 212 357-8583

RHODE ISLAND'S PLEASANT VIEW HOUSE MOTOR INN

• Directly on Ocean • Cool Breezes • Sauna Bath • Cocktail Lounge • Modified American Plan • Open May thru Oct. • Write or Call for Brochure • Private Beach • Heated Outdoor Pool • Game Room • Elegant Rooms • Special Package for Golfers, Fishermen or Whatever. • Color TV in all rooms.

65 Atlantic Avenue
Misquamicut, Rhode Island, 02891
(Watch Hill End of Misquamicut)
Tel. 401-348-8107

PHOTOGRAPHY

SERVICE & PROFESSIONAL
FINISH TO ALL YOUR PHOTOGRAPHIC NEEDS
IN YOUR HOMES, SCHOOLS & OFFICES
JIMI KEYS
212 749-0357 — PL 7-3995

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

OTIS CHESTNUT
Tractor — Owner Operator
Desires Steady Accounts
Call 212 585-9105

H. O. CONSTRUCTION INC.
285 BROAD ST. NEWARK, N.J.
REPAIR & REMOLDING WORK ON HOMES ALSO
ELECTRICAL & PLUMBING 24 HOUR EMERGENCY
SERVICE LIC. NUMBER 4646 OR 4567 CALL
201 483-7059

CEMENT WORK ALL TYPES
Free Estimates
(212) 441-6024

FALLETTA CONTRACTING
Specializing in
Brick & Block & Concrete Work
Also Industrial Sites
Call 201 256-9289

GERALD WHITE
1530 TOWNSEND AVE. BRONX
AIR CONDITIONING & COMMERCIAL
REFRIGERATION SERVICE & REPAIRS
CALL 868-3330

THE PERFECT GIFT FOR GRADUATION — THE
BIBLE — PRICES FROM \$12.00 TO \$300. ALL
SIZES — TESTAMENTS — COLORS
MERKS RELIGIOUS ARTICLES,
Mon.-Sat. 10-6 220 Montagne Pl.
So. Orange, N. J. (201) 763-6044

ELDERLY PERSON
Private Room, Home Cooking, Private
Home \$100 a Week 421 Remsen Ave.
Brooklyn, Call 212-498-9578
Mrs. Edman

A-1 BAR & PUB SUFFOLK
PLENTY PARKING, PARTNERS DISAGREE 10,000
NEEDED. Principals only. Charlie 516-732-8633

DELIVERIES
Done at Reasonable Rates
Any Boro, or out-of-Town
Always Available
Call 212-568-3244

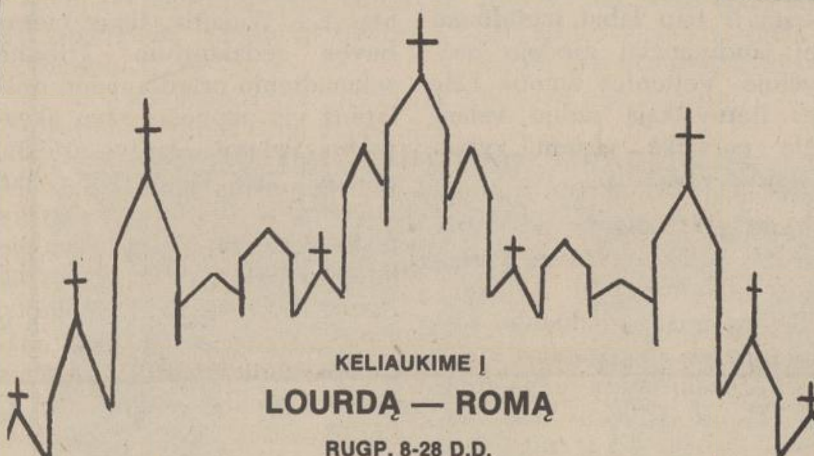
GREANEY'S MOVING
650 Amsterdam Ave.
N. Y.C. bet. 91 St. and 92nd St.
D.O.T. No. 466 ESTABLISHED 40 YEARS
CALL 212 TR 4-9827

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų valanda, šeštadi. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 97.9 FM. Music of Lithuania, pirmadi. 8:05-9:00 val. vak. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. Dr. J. J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092. Tel. (201) 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žibury, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379. Tel. (212) TW 4-1288.

BOSTON, MASS. — WLYN 1360 ir FM 101.7 sekmd. 1-1:30. S. Minikus, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Tel. 268-0489.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, MASS. — WHIL 1430 ir FM 107.9, sekmd. 11-12 val. P. Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. JU 6-7209.

KELIAUKIME Į
LOURDĄ — ROMĄ
RUGP. 8-28 D.D.

Kartu aplankysime šių miestų istorines vietas, šventoves:

FRANKFURTAS — 2 D. PARYZIUS — 3 D.
MUNCHENAS — 3 D. ROMA — 6 D.
LOURDAS — 3 D.

LITAS TRAVEL SERVICE
vad. NOMEDA ALEKSANDRAVIČIENĖ
87-18 LEFFERTS BLVD.
RICHMOND HILL, N.Y. 11418
TEL. (212) 846-1650

Antanas Smetona, prez. A. Smetonos vaikai, skambina Kultūros Židinyje gegužės 12, kai ten buvo surengtas buvusio prezidento A. Smetonos minėjimas. Nuotr. R. Kisieliaus

KULTŪROS ŽIDINIO ŽINIOS

Židiniui paremti aukojo:

250 dol. Antanas ir Sally Zupkos, Watertown, Conn., anksč. 25.

Po 200 dol. — Sharry šeima, Flushing, N. Y., anksč. 1005. N. Y. skautai, Kaziuko mugės proga, anksč. 2038.

100 dol. — L. K. Kultūros Dr. ja, anksč. 310.

50 dol. — Mr. Mrs. Sullivan, Commack, N. Y.

Po 20 dol. — N. N., Linden, N. J., anksč. 320. Antanas ir Joana Vaičiuliai, Bethesda, Md. anksč. 120.

Po 5 dol. — Katarina Valickus, Guilford, Conn., anksč. 110; Teklė G. Mitchell, Hartford, Conn., anksč. 100.

Visiems aukotojam nuoširdus ačiū.

-o-

A. a. Petro Ulėno 10 metų mirties prisiminimo proga Kultūros Židiniui paaukojo 10 dol. O. Balčiūnienė ir R. Ambrozienė. Nuoširdus ačiū.

-o-

Jaunimo pamaldos Kultūros Židinyje bus šį sekmadienį, gegužės 26 d., 11 val. Rytų apygardos sportinių žaidynių proga. Mišias už sportuojantį jaunimą užprašė Marija Polokienė.

PADĖKA

A.A.

Dr. Leonardui Plechavičiui

mirus

Reiškiamė širdingiausi padėką dr. V. Avižoniui, dr. V. Ingelevičiui už atsisveikinimo kalbas, kun. A. Klimanskiui už maldas koplyčioje ir kapinėse.

Taip pat širdingai dėkojame visiems, parodžiusiems didelį jautrumą ir pagarbą mirusiam, užprašiusiems šv. mišias, aukojusiems Lietuvos Fondui velionies vardu, už pareikštas užuojautas žodžiu, laiškais, spaudoje, atsilankiusiems koplyčioje ir palydėjusiems į amžiną poilsį.

Liūdinti mirusiojo šeima
ir seserys P. Balandienė,
E. Legeckienė su šeimomis

A.A.

Onai Grajauskienei

mirus, liūdinčius — gimines ir artimuosius giliai užjaučiame.

Stefa ir Vaclovas Biručiai

A.A.

Prof. dr. Antanui Ramūnui-Paplauskui,

didžių vizijų vyrui, mokslininkui mirus, jo žmoną Mariją, dukras ir sūnus nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

"Tėvynės Sargo" redakcija

PREZIDENTO A. SMETONOS MINĖJIMAS NEW YORKE

Gegužės 12, sekmadienį, 4 v. popiet Kultūros Židinio didžiojo salėje buvo prez. Antano Smetonos 100 metų gimimo ir 30 metų mirties sukakties minėjimas. Rengė Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga ir New Yorko organizacijų komitetas. Pirmininkavo Jurgis Sirusas.

Programa pradėta su pavėlavimu, nes vėlavosi publika. Kai buvo keturios, publikos dar buvo mažokai, paskui prisirinko per 300.

Pradėjo komiteto pirmininkas Jurgis Sirusas trumpu atidarymo žodeliu. Toliau vadovavo Vytautas Abraitis. Jis sukvietė į sceną didžiulį garbės komitetą: Lietuvos gen. konsulą A. Simutį, velionies prezidento dukrą Mariją Valiūšienę, LLK atstovą dr. Br. Nemicką. JAV LB krašto valdybos pirmininką J. Gailą, Tautinės Sąjungos pirmininkę E. Čekienę, Tėv. P. Baltakį, OFM, prelegentą dr. A. Butkį iš Clevelando, skautų tarybos atstovą A. Saulaitį, vietos šaulių kuopos pirm. J. Kumpiką, LMK Federacijos pirm. Ir. Banaitienę, Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio atstovą L. Virbicką.

Amerikos ir Lietuvos himnus sugiedojė Mečislovas Razgaitis, akomponavo A. Prižgintas. Invokaciją sukalbėjo Tėv. P. Baltakis, OFM. Trumpus sveikintimo žodžius tarė Lietuvos gen. konsulas A. Simutis ir Tautinės Sąjungos pirmininkė E. Čekienė.

Dr. A. Butkus, uolus bendruomenininkas, lietuviškos veiklos puoselėtojas, kalbėjo ramiai, gal kiek nedrąsiai, prisiminė pačius svarbiausius prez. A. Smetonos veiklos bruožus ir atliktus darbus. Paskaita tru-

ko tik 25 minutes, ir tai buvo paskaitininko nuopelnas, kad neužtesė ilgiau. Vis dėlto reikėjo pasakyti, kada prezidentas gimė, kada mirė. Apsieita be datų, nesuminėta tokia Palangos gimnazija, kuri prezidentui padarė nemažą įtakos. Pagrindinės žinios yra būtinos, nes daugumas žmonių to nežino arba neprisimena.

Antrojo daly buvo koncertas. Čia dainavo solistė Daiva Mongirdaitė-Richardson. Pirmą dainą buvo Gruodžio — Ko čia taip ilgu, toliau — Gruodžio Aguonėlės, Gounod — Deimantų arija iš Fausto operos. Gražiausiai skambėjo bisui sudainuota "Aš bijau pasakyti, kaip tave aš myliu". Akomponavo Albinas Prižgintas. Visas jos dainavimas truko 11-13 minučių.

Koncerto antrąją dalį atliko prezidento vaikai Antanas Smetona. Jis paskambino Chopino 24 preliudus. Jo skambinimas tęsėsi 36 minutes. Iš tos ilgos eilės preliudų, kurie keitėsi įvairiom nuotakom ir įvairiais ritmais, gal labiausiai išryškėjo savo nuotaka dvidesimtas — C. Minor — Largo.

Publika pianistai labai šiltai sutiko ir plojo. Privertė net bisui paskambinti.

-o-

Programą baigiant, vėl pasirodė rengimo komiteto pirmininkas ir padėkojo visiems programos dalyviams. Taip jau yra, kad padėkos yra labai jautrios; čia negalima ko nors praleisti, paskui pasiteisinti užmiršus. Štai ėmė ir nepamirėjo M. Razgaičio. Visi, kas į sceną užkopė, turi tą pačią teisę, kad jiems būtų padėkota.

Pavasariui atėjus, rengiamės stovyklai

Nekaltai Pradėtosios Marijos seserys gegužės 5 sukvietė rėmėjų centrą valdybą pasidalinti pirmųjų metų veiklos įspūdžiais ir apsvaistyti ateinančių stovyklų, metinės lietuvių susitarinimo šventės Putname bei rudens sąskrydžio Neringoj reikalus.

Seselės turi ilgą ir gilų patirtimą jaunimo auklėjimo darbe. Kiekvienai stovyklai rengiasi smulkmeniškų kruopštumu, dirba su krikščioniškų pasiaukojimu.

Kongregacijos vadovė seselė Margarita suminėjo seselių 25 metų Toronte, 20 metų Montrealio skyriaus veiklą, Matulaičio akademiją Waterbury, Chicagos rėmėjų Galdiko parodos bei madų demonstravimo parengimus, Worcesterio būrelio veiklą. Seserys yra dėkingos už jų darbo įvertinimą ir paramą, kurios jos susilaukė minėtose lietuvių vietovėse.

Jau laikas jaunimui bei tėvam rengtis artėjančiom stovyklom.

GREAT NECK, N.Y.

Kaip praityje, taip ir šiais metais, Great Neck lietuviai yra vėl pakviesti dalyvauti Great Neck Memorial Day parade, kuris įvyks gegužės 27, pirmadienį.

Great Neck LB apylinkės valdyba visų lietuvių vardu parodo komiteto kvietimą priėmė ir sutiko parade dalyvauti.

Paradas prasidės punktualiai 9 val. ryto nuo Schenck Ave. (ant gatvės už geležinkelio stoties kairėje pusėje). Todėl prašome visus lietuvius, nežiūrint, kur jie gyventų, šiame parade kuo gausiausiai dalyvauti. Taip pat prašome turinčius tautinius drabužius su jais pasirodyti parodo eisenoje.

Po parodo, 1 val. popiet Kings Point parke (įvažiuoti per Redbrook Road) ruošiamas lietuvių piknikas, kuriame taip pat kviečiami visi dalyvauti.

Norime atkreipti visų dėmesį, kad piknike nei maistas nei gėrimai nebus parduodami. Visi yra prašomi maistu bei gėrimais patys apsirūpinti.

Kviečia LB Great Necko apylinkės valdyba.

lom. Neužtenka vien pasirinkti stovyklavimo laiką, supakuoti aprangą bei kitas stovyklavimo priemones. Dar svarbiau jaunimui apsispręsti už stovyklą lietuvišką dvasią, už senąją skambią savo kalbą, kurios mokosi ir kitataučiai, už tautinę sąmonę ir religinę šviesą, kurias gniaužia Lietuvos okupantas.

Neužmirštinas pasisakymas vienos Lietuvos gyvenančios motinos, kuriai buvo papasakota apie mūsų stovyklų programą: "Kryžiaus, mišų aukos, nesuklastotos tautos istorijos šviesoj atžalų brandinimas—tai sapnas, apie kurį mes negalim nė svajoti." Jei mes esam gyvi savo dvasia ir užjaučiam ten kenčiančius brolius, stenkimes išleisti savo vaikus į stovyklas, kad jie augtų ir stiprėtų lietuviškoji dvasija.

K.V.

NAUJOS PLOKŠTELĖS

Gelbėk Mus! Philadelphia's Lietuvių Choras Viltis. Stereo 6 dol.

Čia mano brangioji Tėvynė, Lietuviškų dainų rinkinys, įdainuotas Vilniaus operos solistų — E. Kuodžio ir J. Girijoto. Stereo 6 dol.

Tėviškos namai, Br. Budriūno kūriniai ir kantata. Įdainuota Los Angeles, Calif. Šv. Kazimiero parapijos choro. Stereo 6 dol.

Clevelando vyrų okteto Nr. 2 Stereo 6 dol.

Dieve priegloba mūs... Toronto Šv. Jono parapijos religinės mišių, kalėdėnų ir Velykų giesmės kaina 6 dol.

Jūratė ir Kastytis, Banaičio opera iš 3 plokštelių. Kaina 16 dol.

Lietuva, Tėvynė mūsų, Toronto vyrų kvarteto įdainuota 3 Baltijos tautų himnai, lietuviškos dainos ir operų ištraukos. Stereo 6 dol.

Arijos ir dainos, Sol. B. Povilaitis 5 dol.

Norėdami įsigyti knygą, plokštelę prašom kreiptis: Darbininkas, 341 Highland Blvd. Brooklyn, N. Y. 11207. Persiuntimui pridėdama 50 c.

-o-

Scenų buvo pastatytas dail. J. Bagdono prieš keletą metų tapytas portretas. Pastatytas buvo kairė pusė prie uždangos, pridėta buvo ir gėlių.

-o-

Tikiu, kad visiems labai skaudino širdį programa. Iš tos programos buvo tik dvi lietuviškos dainelės, o visa kita — ne lietuviška. Argi prezidentas A. Smetona taip nepuoselėjo lietuviškos kultūros, taip ja nesirūpino! Ir dar graudžiau — Chopino kūriniai pavadinti "Twenty four Preludes".

Po programos mažojo salėje buvo kavutė. Visi turėjo progos valandą pasisvečiuoti. (p.j.)

Antanas Bendorius

PENKERI METAI BE A. BENDORIAUS

Gegužės 19 suėjo penkeri metai, kaip mirė Antanas Bendorius. Mirė vos išėjęs į pensiją, kurios taip laukė, kad galėtų keblauti, poilsiauti, laiką skirti lietuviškai knygai, lietuviškiems reikalams. Ir jam gegužės 14 šiemet būtų suėję 70 metų.

Antanas Bendorius buvo šviesi asmenybė. Visur jis skleidė optimizmą, visur ugdė visuomeninį bei kultūrinį veiklumą. Tai buvo tikras entuziastas kultūrininkas. Jo mokslinis geografo darbas neuždarė žemėlapių reizginį, — jis visada matė žmogų, jautė jį ir jį nuoširdžiai mylėjo. Jis visada jautė ir savo tautą, jos likimą ir savo tautai — savo Lietuvai — skyrė savo entuziazmą ir savo gyvenimą.

Rodos, taip dar neseniai jis vaikščiojo mūsų tarpe su prancūziška berete, dalyvavo susirinkimuose, sakė ugningas kalbas. Ir tuo metu, kai jis išėjo iš mūsų tarpo, jis buvo tikrose savo pareigose — dalyvavo visame gyvenime: Lietuvių Fondo pavasario baliuje, susirinkimuose ir sakė gražias

Hamiltono teatro Aukuras gegužės 12 sėkmingai gastroliavo Bostone ir suvaidino Vytauto Alanto komediją "Šiapus uždangos". Tai buvo linksma ir išdaigi komedija. Reikia pasižiūrėti Hamiltono vaidintojais, kad jie nepalieka lietuviškos scenos ir suteikia valandėlę šilto juoko žiūrovams. Jų darbas yra sunkus ir nedėkingas. Reikia vykdyti šimtus mylių ir vaidinti mažose, nepatogiose salėse. Tačiau visi hamiltoniečiai tą darbą atliko pasigėrėtinai gerai. Žiūrovai yra dėkingi visiem vaidintojams, o ypatingai režisorei Eleonai Dauguvietytei-Kudabienei už šį vaidinimą. Dalyvių gausumas rodo, kaip žmonės yra išsiilgę vaidinimų. Jie ir ploja nuoširdžiai, įvertindami vaidintojų atliktą darbą. Bostono Liet. Piliečių draugijos salės scena yra labai maža ir su bloga akustika. Jeigu tik aktorius pasilenkęs ar nusisukęs kalba, tai jo balsas nepasiekia visų klausytojų, ypač jei kuris aktorius kalba negarsiai. Tokiose salėse aktoriai turi išbandyti balso garsumą prieš vaidinimą, kol salėje nėra žiūrovų. Tačiau nepaisant šios pastabos vaidinimas buvo geras ir gerai atliktas.

Povilo ir Stasės Jančauskų, Lietuvių Bendruomenės puoselėtojų, sūnus Donatas Jančauskas, LB Bostono apygardos valdybos veiklus narys, iždininkas, išsikėlė į Jacksonville, Floridon. Jis dirbo John Hancock Mutual Life apdraudus bendrovėje. Vertindama jo darbą ir jo sumanumą, bendrovė pavedė jam naujoje vietoje tvarkyti tos bendrovės apdraudus darbus. Donatas Jančauskas, nors ir labai apkrautas persikėlimo rūpesčiais, nepamiršo lietuviškų reikalų ir gegužės 4 atsisveikindamas paaukojo Lietuvių Fondui 100 dol.

Viktora Andriušio šermenų metu buvo surinkta Lietuvių Fondui 360 dol. Dabar jo žmona Aldona Andriušienė pridėjo dar 140 dol. Tokiu būdu šeimos įnašas į Lietuvių Fondą sudaro 500 dol. Aldona Andriušienė nuoširdžiai remia ir kitų lietuviškų organizacijų darbus ne tik pinigų, bet ir savo darbu.

entuziastingas kalbas. Jo pareigos jausmas liepė kalbėti, kad būtų visa pasakyta. Toks jis ir pasitraukė iš mūsų tarpo, pasitraukė staiga.

Ir jau penkeri metai, kai tarp mūsų nebėra Logan gatvės entuziasto.

VYTIS PAKABINAMA ANT KAKLO, ARBA PRISEGAMA PRIE RUBĖ			ACTUAL SIZE
ANT KRŪTINES, PAGAMINTA IŠ SIDABRO [STERLING SILVER].			
UŽSAKANT SIŪSTI ATATINKAMAI SUMAI ČEKĮ AR MONEY ORDER			
PRIDEDANT PERSIUNTIMO IŠLAIDAS IR TAKSUS.			
QUANTITY:			
VYTIS-AS PIN-	\$ 12.75	MAIL TO:	
VYTIS-AS PENDANT 1/8" CHAIN-	\$ 13.00	JUST SILVER LTD. CO.	
		87-40 127 STREET	
		RICHMOND HILL N.Y. 11418	
TOTAL FOR ALL ITEMS	\$ 1.25	NAME	
POSTAGE AND HANDLING	\$	STREET	
N.Y. RESIDENTS ADD SALES TAX	\$	CITY	
TOTAL AMOUNT ENCLOSED	\$	STATE	
		ZIP	

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD, President

Šio banko direktorių taryboje yra adv. Jonas J. Grigalius. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai • Turtas—Assets virš \$213,000,000.

CURRENT DIVIDEND RATES

- Regular a/c — 5 1/2 %
- 1 year Term Deposit — 5 1/2 %
- Special Notice a/c — 5 1/2 %
- 2 year Term Deposit — 6 %

— All Accounts Compounded Daily —

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Redakcija827-1352
Administracija827-1351
Spaustuvė827-1350
Vienuolynas235-5962
K. Židinio salė827-9645

Apie Simą Kudirką ir jo motiną specialus radijo komentaras bus transliuojamas gegužės 25, šeštadienį, apie 4:37 val. popiet CBS stoties, Radio 88 bangomis, "Spectrum" komentaruose. Norint pasitikrinti transliacijos tikslų laiką, galima skambinti į radijo stotį tel. 765-4321.

Kun. A. Petrauskas, Angelių Karalienės parapijos klebonas, šiemet mini 40 metų kunigystės sukaktį. Jis su savo kurso draugais gegužės 26, sekmadienį, 5 v. popiet Angelių karalienės parapijos bažnyčioje koncertuos, gieda naujas mišias. Parapijos choras gieda naujas mišias.

Kennebunkporte lietuvių diena bus liepos 7. Kaip paprastai į šią gražią pranciškonų vienuolyno sodybą suvažiuoja labai daug žmonių iš Bostono apylinkių, Worcesterio, Hartfordo ir net iš New Yorko. Ir šiemet iš artimųjų vietovių organizuojami autobusai.

Maironio lituanistinėje mokykloje pamokų nebus gegužės 25, šeštadienį prieš Vainikų dieną.

LB 1-oji apylinkė gegužės 26, šį sekmadienį, 12:30 val. Apiešimo parapijos mokyklos patalpose šaukia metinį narių susirinkimą. Nariai prašomi dalyvauti.

New Yorko moksleivių ateitininkų metinė šventė bus birželio 1-2 Kultūros Židinyje. Šeštadienį bus paskaitos ir užsiėmimai, vakare šokiai. Sekmadienį 11 val. mišios ir iškilmingas posėdis didžiojoje K. Židinio salėje.

Prel. L. Tulaba, P.A., Šv. Kazimiero kolegijos rektorius Romoje, apsilankęs DARBININKO redakcijoje su prel. J. Balkūnu, P. A. Redakcijoje lankėsi gegužės 16. Į Ameriką buvo atvykęs prieš porą savaitių, dalyvavo savo dėdės muz. A. Aleksio jubiliejuje Waterburyje.

TĖVŲ SUSIRINKIMAS BIRŽELIO 1 D. 9:15 V.R.

Maironio lituanistinė mokykla savo patalpose

šaukia mokinių tėvų susirinkimą

aptarti sunkėjančiom mokyklos sąlygom.

Bus paliesti visi mokyklos reikalai ir renkamas tėvų komitetas.

Mokyklos baigimo iškilmes bus birželio 15 d. 2 v. Kultūros Židinyje.

Maironio lituanistinės mokyklos tėvų susirinkimas šaukiamas birželio 1, šeštadienį, 9 val. mokyklos žemutinėje salėje. Visi tėvai labai prašomi susirinkime dalyvauti, nes yra visokių reikalų aptarti. Taip pat prašomi dalyvauti ir 8 skyriaus tėvai, kurie po šio susirinkimo turėtų progos pasikalbėti apie lituanistinę aukštesniąją mokyklą, kuri jau veiks šiais metais.

Ramovėnai birželio 1, šeštadienį, lanko mirusių savanorių kapus. Pirmą 10 val. pranciškonų vienuolyno koplyčioje bus pamaldos už mirusius ramovėnus, birutininkes, šaulius. Po to — kapų lankymas. Po lankymo — ramovėnų, birutininkių ir šaulių sueiga K. Židinio posėdžių menėje.

LMK Federacijos New Yorko klubo visuotinis narių susirinkimas šaukiamas birželio 2 d. 3 v. popiet Kultūros Židinyje. Visos narės prašomos kuo gausiausiai dalyvauti. Dėl susisiekimo skambinti vakarais M. Žukauskienei 296-5907 ar J. Gerdvilienei — 296-0288.

Balfo 100-jo skyriaus susirinkimas šaukiamas birželio 2 d. 12 v. Kultūros Židinyje.

Romas Kezys, Vyties kelionių agentūros savininkas, tarnybos reikalais yra išvykęs į Havajus. Į New Yorką grįžta šį ketvirtadienį.

Prel. L. Tulaba, P.A., palydėtas prel. J. Balkūno, P. A., gegužės 16 lankėsi DARBININKO redakcijoje. Prelatas svečias yra Šv. Kazimiero kolegijos rektorius Romoje, į Ameriką atvyko prieš porą savaitių.

Simo Kudirkos šaulių kuopa birželio 9 d. 4 v. popiet Kultūros Židinyje rengia susitikimą su Sibiro tremtiniu ir kaliniu Jonu Kreivėnu, kuris Sibire išbuvo 16 metų. Visuomenė nuoširdžiai kviečiama atsilankyti. Smulkesnė programa bus paskelbta vėliau.

Religinis koncertas Viešpaties Atsimainymo bažnyčioje Maspeth praėjo sėkmingai. Žmonių dalyvavo apie 200. Programą atliko parapijos choras, vadovaujamas muziko Vytauto Kerbelio, vargonų virtuozas Jonas Žukas, solistė Grace Keddy. Į koncertą buvo atsilankę visi apylinkės muzikai. Po koncerto buvo vaišės parapijos salėje. (Plačiau kitame DARBININKO nr.)

Moterų Vienybės 40 metų sukaktuvinis balius įvyko gegužės 18, šeštadienį, Kultūros Židinyje. Publikos buvo per 300. Pradžioje buvo 40 metų sukakties prisiminimas, paskui koncertinė dalis. Dainavo sol. Liudas Stukas, dramos aktorius Henrikas Kačinskas skaitė J. Jankaus novelę. Po visos programos buvo vaišės ir šokiai (Plačiau kitame DARBININKO nr.)

Vaižganto Kultūros Klubo popietėje gegužės 19 dalyvavo rašytojas Antanas Vaičiulaitis ir kalbėjo aktualiais literatūros klausimais, dramos aktorius Henrikas Kačinskas skaitė jo pasakojimą "Daili žmona". Po visos programos buvo kavutė. (Plačiau kitame DARBININKO numeryje).

Už a.a. dr. Aloyzą Petriką, minint jo mirties 10 metų sukaktį, pamaldos įvyks gegužės 25, šį šeštadienį, 9 val. ryto V. Atsimainymo parapijoje Maspeth.

"Ažuolo" ir "Gintaro" mokyklos Skautų vadovų ir skautų vadovų — AŽUOLO ir GINTARO — mokyklų praktiškoji dalis — stovyklos šiais metais įvyks Kanadoje, Romuvos stovyklavietėje prie Toronto liepos 27 — rugpjūčio 10. Globos Kanados rajonas tuo pat metu turėdamas ir savo vasaros stovyklą.

Į mokyklą priimamos skautės nuo 15 metų ir skautai nuo 17 metų, gavę savo tuntininko arba vietininko pritarimą. Gintaro mokyklai vadovaus seserijos vadovų lavinimo sk. v-j. s. Laima Kiliulienė, o Ažuolo mokyklai LSB VS Pav. v.s. Česlovas Kiliulis. Iš jų bus gaunama ir visa tolimesnė mokyklų informacija. Platesnį mokyklų aprašymą galima rasti 1972 m. Skautijos Nr. 9 10. LSB Inf.

Maironio lituanistinės mokyklos reikalais

Tėvų komiteto pirmininkas A. Ivaska pranešė komiteto nariams, kad tėvai renkasi birželio 1 d. 9:15 v. mokyklos patalpose, žemutinėje salėje. Čia bus kalbama apie mokyklos ateitį ir bus renkama naujas tėvų komitetas.

Energijos trūkumai palietė ir mūsų mokyklą. Holy Child mokykla pakėlė nuomą nuo 1000 dol. iki 2000 dol. Taip pat kyla ir mokytojų algų klausimas.

Tėvų komitetas tarėsi su mokyklos vedėja D. Bobeliene ir Tėv. Pauliumi dėl galimybės mokyklą perkelti į Židinį. Tėv. Pauliaus apskaičiavimu reikėtų investuoti apie 80,000-100,000 dol., kad dabartiniuose Židinio pastatuose galėtų vykti pamokos. Be to, reikėtų samdyti sargą, kuris kainuotų apie 30 dol. šeštadieniui. Dabartiniam mokyklos išdui tos pinigų sumos yra per daug didelės.

Visuomenė mokyklai yra gera ir ją remia. Great Necko LB apylinkė paaugojo 96 dol., Queens LB apylinkė 25 dol., New Yorko apylinkė — 16 dol., Lietuvių Moterų Klubas 25 dol. ir M. Šalinskienė — 25 dol.

Komitetas tikisi, kad visuomenė ir Liet. Bendruomenė ir toliau parodys savo dosnumą.

Lituanistinė mokykla yra

Niagara Falls, N. Y., parduodamas moderniai įrengtas dviejų šeimų namas už labai prieinamą kainą. Kreiptis tel. (716) 284-2257. Mr. K. G., 432 23 St., Niagara Falls, N. Y. 14303.

Vaižganto Kultūros Klubo popietėje gegužės 19 Kultūros Židinyje. Nuotr. L. Tamošaičio

IŠKILMINGA NEW YORKO TUNTŲ SUEIGA

Neringos ir Tauro tuntai gegužės 12, po šiai dienai dedikuotų pamaldų, susitelkę paskutinei šios vasaros iškilmingai sueigai. Čia tuntininko Jono Vilgalio kalba buvo paminėtas 100 metų gimtadienis ir 30 metų mirties proga buvęs Lietuvos Skautų Sąjungos šefas buv. prez. Antanas Smetona ir iškelti jo nuopelnai Lietuvos skautijai, kuri paskutiniaisiais Lietuvos laisvės metais ypač buvo gausiai ir pasigrožėtinai suklestėjusi.

Sueigos pabaigoje Motinos dienos progai parinktų eilėraščių ir dainų pyne buvo nuotaikingai prisimintos ir pagerbtos visos motinos. O atsisveikinant ir gėlėmis apdovanotos. Skautiška padėka išreikšta dr. E. Matulaičienei už jos pastovią globą tunto paukštytėm.

Sueigos metu davė žodį ir pasipuošę paukštyčių bei vilkiukų kaklaraiščiais: G. Katinaitė, L. Jankauskaitė, J. Sparauskaitė, R. Sparauskaitė, M. Vygantaitė, L. Kidolytė, T. Birutis, P. Birutis, V. Kezys, R. Kezys ir R. Nemica.

Didžiojo New Yorko ir apylinkės Lietuvių Dieną — išvyką gamtoje vieningai nutarta ruošti lietuvių organizacijų ir Apiešimo parapijos atstovų pasitarime. Tokia išvyka įvyks rugpjūčio 4, sekmadienį, Plattdeutsche Parke, Franklin Square, L. I. Rengimo komitetas prašo tą dieną rezervuoti ir dalyvauti šiame parengime.

Katarina Tumonis, ilgametė DARBININKO skaitytoja, gyvenusi Illion, N. Y., mirė gegužės 9.

Patiksliname. Apiešimo parapijos bažnyčioje per iškilmingas pamaldas, skirtas prez. A. Smetonai pagerbti gegužės 12, buvo ir Korp! Neo Lithuanijos vėliava. Praeitame numeryje Apiešimo par. žiniuose tarp kitų paminėtų vėliavų neolituotų vėliava buvo netyčia praleista.

Vitas Travel Service — Vytauto Gerulaičio vadovaujamo kelionių biuro oficialus atidarymas bus gegužės 31. Visi, kas tik atsilankys į biurą nuo 6 iki 9 v.v., bus pavaišinti. Jo kelionių biuras yra 94-10 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y., 11421. Telefonas (212) 847-5522.

kas Smetona ir iškelti jo nuopelnai Lietuvos skautijai, kuri paskutiniaisiais Lietuvos laisvės metais ypač buvo gausiai ir pasigrožėtina suklestėjusi.

Sueigos metu davė žodį ir pasipuošę paukštyčių bei vilkiukų kaklaraiščiais: G. Katinaitė, L. Jankauskaitė, J. Sparauskaitė, R. Sparauskaitė, M. Vygantaitė, L. Kidolytė, T. Birutis, P. Birutis, V. Kezys, R. Kezys ir R. Nemica.

Sueigos metu davė žodį ir pasipuošę paukštyčių bei vilkiukų kaklaraiščiais: G. Katinaitė, L. Jankauskaitė, J. Sparauskaitė, R. Sparauskaitė, M. Vygantaitė, L. Kidolytė, T. Birutis, P. Birutis, V. Kezys, R. Kezys ir R. Nemica.

Rytų apygardos sporto žaidynių programa

Šį savaitgalį, geg. 25-26, Kultūros Židinyje įvyks Rytų Sporto apygardos pirmenybės. Dalyvauja New Yorko, New Jersey, Bostono, Philadelphiajos ir Hartfordo sporto klubai. Šeštadienį nuo 9 val. ryto prasidės stalo teniso rungtynės. Nuo 10 val. Židinio didžiojo salė vyks jaunųjų, jaunučių, mergaičių ir vyrų krepšinis, o vėliau po pietų vyrų ir mergaičių tinklinis. Šeštadienį 8 val. vakare bus šokiai jauniems dalyviams ir visiems svečiam. Įėjimas į šokius — tik 2 dol. Sekmadienį nuo 9 val. ryto bus tęsiamos krepšinio, tinklinio ir stalo teniso rungtynės. 11 val. ryto Židinio salė bus atlaikytos

kas. Skauto įžodį davė: D. Bobelis, G. Bivainis, P. Dičpiningaitis ir P. Gildys.

Už pavyzdį skautavimą tuntininkė s. R. Česnavičienė suteikė vyresniškumo laipsnius šiom skautėm: vyr. skiltininkės D. Kezytei-Wolosenko, skiltininkės R. Bobelytei, J. Gudaitytei ir E. Šukytei, o paskiltininkės A. Staknytei.

Labai maloniai išgyveno sesės, kad, seserijos gražia veikla besidžiaugiant, nebuvo užmiršta ir brangioji sueigos viešnia — Seserijos Vyriausioji Skautininkė v.s. Lilė Milukienė. Jai LSS Pirmijos buvo suteiktas ir Tarybos vicepirmininko v.s. A. Samušio įteiktas Lelijos ordinas. A.G.D.

RYTŲ SPORTO APYGARDOS ŽAIDYNĖS

Gegužės 25-26 Kultūros Židinyje.

Programoje: stalo teniso, krepšinio ir tinklinio rungtynės šeštadienį ir sekmadienį nuo 9 v.r.
Šokių vakaras šeštadienį 8 v.v. Įėjimas — 2 dol.
Jaunimo pamaldos sekmadienį 11 val.
Žaidynių užbaigimas sekmadienį 4 v. popiet.
Visi kviečiami atsilankyti.

Rytų Sporto Apygarda

VAKARAS SU PREL. BALKŪNU

Prelato Jono Balkūno, P. A., P.E., didžiai nusipelnusio lietuvių visuomenininko, pagerbimas didingu banketu įvyks 1974 birželio 23, sekmadienį, 5 val. popiet Kultūros Židinio didžiojo salė, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207.

Iškilminga akademijos programa, šampanas, karšta vakarienė, taurės gėrimai. Auka 20 dol. asmeniui.

Užsakymus stalams ir pavieniam siųsti kartu su čekiu (20 dol. asmeniui) iki birželio 12 d. šiuo adresu: V. Padvarietis, 87-40 127th Street, Richmond Hill, N. Y. 11418.

Prel. J. Balkūno pagerbimą "Vakaras su prelatu Balkūnu" rengia ir visus maloniai kviečia

JAV LB Krašto valdyba ir
New Yorko organizacijų atstovų komitetas